

2010. gada pārskats



Eiropas Investīciju bankas grupa • Eiropas Investīciju bankas grupa • Eiropas Investīciju bankas grupa • Eiropas Investīciju bankas grupa

I sējums

Darbības pārskats



Eiropas Investīciju bankas grupa • Eiropas Investīciju bankas grupa • Eiropas Investīciju bankas grupa • Eiropas Investīciju bankas grupa

I sējums

Darbības pārskats

EIB grupas 2010. gada pārskats sastāv no četriem atsevišķiem sējumiem:

- Darbības pārskata, kas sniedz informāciju par EIB grupas darbību pagājušajā gadā un tās nākotnes iecerēm;
- Finanšu pārskata, kas ietver EIB, EIB grupas (saskaņā ar starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem (SFPS) un ES direktīvām) un EIF finanšu pārskatus līdz ar paskaidrojošiem pielikumiem;
- Statistikas pārskata, kurā uzskaitīti EIB 2010. gadā finansētie projekti un piesaistītie līdzekļi, kā arī iekļauts EIF projektu uzskaitījums. Tas ietver arī apkopojošas tabulas par pagājušo gadu un par iepriekšējiem pieciem gadiem;
- Korporatīvās atbildības pārskata, kas sniedz detalizētu informāciju par darbībām korporatīvās atbildības jomā.

Gada pārskats pieejams arī bankas tīmekļa vietnē
www.eib.org/report.

2010. gada pamatrādītāji	3
Priekšsēdētāja ziņojums	4
Atbalsts ekonomiskās izaugsmes un nodarbinātības jomā	6
⇒ Palīdzība Eiropas Savienības konverģences reģioniem	9
⇒ Finansējums maziem un vidējiem uzņēmumiem	12
⇒ Iekšējā tirgus infrastruktūras izveide	15
⇒ Inovāciju veicināšana	17
⇒ Droša un konkurētspējīga energoapgāde	20
Atbalsts klimata aizsardzībai	22
⇒ Ieguldījumi atjaunojamo energoresursu un energoefektivitātes jomā	25
⇒ Oglekļa emisiju finansējums un oglekļa uzglabāšana	27
⇒ Pilsētu ilgtspējības veicināšana	30
⇒ Pielāgošanās klimata pārmaiņām	33
Sadarbība ar citām pasaules valstīm	34
Vienota rīcība kopā ar Eiropas Komisiju un citām starptautiskām finanšu iestādēm	42
Atbildīga iestāde	46
EIB kapitāls un līdzekļu piesaistīšanas darbības 2010. gadā	50
EIB pārvaldība	54
⇒ EIB statūtos noteiktās struktūrvienības	55
⇒ EIF statūtos noteiktās struktūrvienības	57
⇒ EIB Vadības komiteja	58

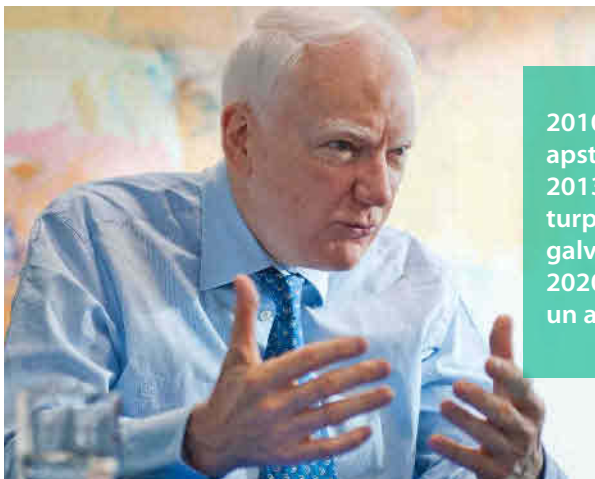




2010. gada pamatrādītāji

- ✓ Kopējais EIB aizdevumu apjoms **2010. gadā** sasniedza **72 miljardus eiro** – 63 miljardus eiro Eiropas Savienībā un 9 miljardus eiro ārpus tās.
- ✓ EIB 2010. gadā finansēja 460 lielus projektus **72 valstīs**.
- ✓ Aizdevumu summa klimata pārmaiņu jomā Eiropas Savienībā ievērojami pieauga, sasniedzot **19 miljardus eiro**, kas veido **30 %** no bankas aizdevumiem ES.
- ✓ EIB 2010. gadā pabeidza trīs gadu papildu ES ekonomikas **atveseļošanas atbalsta paketes** īstenošanu **61 miljarda eiro** apmērā, kas ir par 11 miljardiem eiro vairāk nekā sākotnēji plānots.
- ✓ EIB grupas finansējumu 2010. gadā saņēma **115 000** mazo un vidējo uzņēmumu.
- ✓ Finansējums tiem Eiropas Savienības konverģences reģioniem, kurus ekonomiskā un finanšu krīze skārusi vissmagāk, **2010. gadā** sasniedza **26 miljardus eiro**.
- ✓ Pasaules obligāciju tirgū EIB piesaistīja **67 miljardus eiro**.

Priekšsēdētāja ziņojums



2010. gada decembrī EIB Direktoru padome apstiprināja Korporatīvās darbības plānu 2011.–2013. gadam¹, saskaņā ar kuru bankas darbības turpmākajos gados tiks veiktas, ievērojot trīs galvenos attīstības virzienus: stratēģijas „Eiropa 2020” īstenošana, cīņa pret klimata pārmaiņām un atbalsts Eiropas Savienības ārpolitikas jomā.

⇒ Eiropa 2020

Saskaroties ar finanšu un pēc tam ekonomisko krīzi, kas sākās 2008. gadā, Eiropas valstis nodrošināja īstermiņa ārkārtas reakciju: tā ietvēra dažādus valstu plānus, kuru mērķis bija glābt bankas un veicināt ekonomikas atveseļošanu. Šie valstu plāni bija balstīti uz Eiropas ekonomikas atveseļošanas plānu, kuru 2008. gada decembrī apstiprināja Eiropadome. EIB loma šīs iniciatīvas ietvaros bija saistīta ar tās aizdevumu summas palielināšanu no 48 miljardiem eiro 2007. gadā līdz 79 miljardiem eiro 2009. gadā, ieguldot šos papildu finanšu līdzekļus reālajā ekonomikā Padomes noteiktajās prioritārajās nozarēs, it īpaši MVU.

Pēc šīs īstermiņa reakcijas, pateicoties kurai bija iespējams novērst visļauņāko, tagad ir nepieciešams rast ilgtermiņa risinājumus: tie ir stratēģija „Eiropa 2020” un saskaņota reformu un ieguldījumu veikšana ar mērķi uzlabot Eiropas ekonomikas izaugsmes potenciālu – gudru, ilgtspējīgu un integrējošu izaugsmi. Galvenais uzdevums ir veicināt nodarbinātību un produktivitāti, kas balstīta uz „zināšanu trīsstūri”: **apmācība**, jo īpaši, lai palielinātu universitāšu

beidzēju skaitu, **pētniecība**, lai veicinātu tehnoloģiju attīstību, kā arī **inovācijas**, kas pēc iespējas ātrāk jāievieš dažādās ekonomikas jomās.

EIB ir gatava veikt ievērojamu ieguldījumu šīs stratēģijas īstenošanā. Banka 2010. gadā jau nodrošināja finansējumu vairāk nekā 4 miljardu eiro vērtībā projektiem izglītības nozarē un vairāk nekā 7 miljardus eiro pētniecības, attīstības un inovāciju (RDI) projektiem. EIB plāno palielināt finansējumu šajās jomās, jo zināšanu trīsstūra stiprināšana pozitīvi ietekmē ne tikai konkurētspēju, bet tai ir liela nozīme arī cīņā pret nabadzību un sociālo atstumtību. EIB ir iecerējusi arī turpmāk īstenot tādus kopējus finanšu instrumentus ar Komisiju kā, piemēram, uz pētniecību vērsto riska dalīšanas finanšu mehānismu (RSFF). Šādi instrumenti veicina plašāku ES budžeta līdzekļu izmantošanu (nepalielinot budžeta summu, ir iespējams atbalstīt lielākus ieguldījumus), vienlaikus atvieglojot EIB kapitāla ierobežojumus (nepalielinot kapitālu, EIB var piešķirt aizdevumus par lielākām summām)². Ir skaidrs, ka EIB ieguldījums stratēģijā „Eiropa 2020” būs efektīvāks, ja tas būs balstīts uz pragmatisku (nevis birokrātisku) sadarbību ar Eiropas Komisiju un citām finanšu iestādēm.³

¹ Skat. <http://www.eib.org/about/publications/operational-plan-2011-2013.htm>

² RSFF operācijas uzskatāmi parāda šo dubulto efektu. 2010. gada beigās ES budžeta ieguldījumi 390 miljonu eiro apmērā kopā ar EIB kapitāla piešķirumu 772 miljonu eiro apmērā ļāva EIB piešķirt RSFF aizdevumus 6,3 miljardu eiro vērtībā pētniecības projektiem, kuru kopējā summa bija 16,2 miljardi eiro.

³ Skat. 42. lpp.



⇒ Cīņa pret klimata pārmaiņām

Cīņa pret klimata pārmaiņām un no tām izrietošajām dažreiz dramatiskajām sekām ir kļuvusi par Eiropas Savienības un attiecīgi arī EIB prioritāti. Kodolavārija Fukušimas atomelektrostacijā un bažas, ko šis negadījums izraisījis, vēl vairāk apstiprina nepieciešamību veikt ievērojamus ieguldījumus energoresursu taupīšanas, atjaunojamo energoresursu un jaunu energotehnoloģiju izstrādes jomās.

2010. gadā EIB aizdevumi projektiem, kas tiešā veidā veidā sekmē siltumnīcefektu izraisošo gāzu emisiju samazinājumu⁴, sasniedza 20,5 miljardus eiro, kas ir gandrīz 30 % no mūsu kopējā aizdevumu apjoma. No šiem aizdevumiem 6,2 miljardi eiro tika izsniegti **atjaunojamo energoresursu** projektiem, pārsvarā ieguldot vēja un saules enerģijas projektos. Aizdevumi **energoefektivitātes** projektiem 2010. gadā sasniedza 2,3 miljardus eiro, un turpmākajos gados šo summu ir plānots palielināt. Tomēr joprojām pastāv ievērojams energoresursu ietaupīšanas potenciāls, it īpaši attiecībā uz daudzu Eiropas pilsētu sabiedriskajām un dzīvojamām ēkām. Projekti, kuru mērķis ir sekmēt **sabiedriskā transporta** izmantošanu un privāto transportlīdzekļu radītā piesārņojuma samazināšanu, 2010. gadā saņēma EIB aizdevumus 7,9 miljardu eiro apmērā.

Tajā pašā laikā EIB ir apsteigusi citus, izstrādājot meto- di, kas palīdz precīzāk novērtēt tās finansēto projektu radīto oglekļa izmešu ietekmi. Tas nenoliedzami ir sarežģīti, jo nākas pārvarēt tehniskas grūtības, bet tādā veidā mēs pierādām savu apņemšanos padarīt cīņu pret klimata pārmaiņām par nozīmīgu mūsu turpmākās darbības prioritāti.

⇒ Eiropas Savienības ārpolitika

Neviena politiskā vara bez finansiāla atbalsta nevar iegūt nozīmīgu vietu uz starptautiskās skatuves. Ķīna to ir pilnā mērā sapratusi: lai atbalstītu ārpoliti-

kas mērķus, tā veic finanšu operācijas visā pasaulē. Ja Eiropas Savienība patiesi vēlas attīstīt ārpolitiku tā, lai iegūtu noteiktu ietekmi pasaules mērogā, tai arī ir nepieciešams savs finanšu instruments. Ja Savienība vēlas, EIB ir gatava kļūt par šo instrumentu.

Tas bija viens no galvenajiem secinājumiem Kamdesī (Camdessus) ziņojumā par EIB ārējām pilnvarām.⁵ Laiks rādīs, vai dalībvalstis, kas ir arī EIB akcionāres, atbalstīs šo priekšlikumu un pieņems konkrētu lēmumu, kad tās izstrādās 2014.–2020. gada finanšu plānus. Tam būtu nepieciešama gan cieša saikne starp ES Ārējās darbības dienestu un EIB nodaļām, kas atbildīgas par darbībām ārpus ES, gan arī rūpīgāka darbību koordinēšana ar citām valstu un starptautiskajām finanšu iestādēm.

21. gadsimta pirmajās desmitgadēs Eiropas Savienībai jāpārvar vairāki izaicinājumi. Risinot kaut vai dažus no tiem, tai jāspēj paļauties uz EIB un tās profesionālajiem darbiniekiem, finansiālo stabilitāti, tehniskajām zināšanām un labo pārvaldību.

Filips Meištats (Philippe Maystadt)

⁴ Lai saņemtu šādu atbalstu, projektiem jāsamazina emisijas vismaz par 20 %.

⁵ Lai pārskatītu ārējās pilnvaras, ECOFIN padome nolēma izveidot speciālistu grupu Mišela Kamdesī (Michel Camdessus) vadībā un uzdeva tai sagatavot priekšlikumus, kas jāiesniedz Komisijai, Padomei un Eiropas Parlamentam. Šis ziņojums tika iesniegts 2010. gada 9. februārī.

Skat. <http://www.eib.org/about/documents/mtr-external-mandate-report-steering-committee.htm>

Atbalsts ekonomiskās izaugsmes un nodarbinātības jomā





EIB 2010. gadā veiksmīgi pabeidza divus gadus ilgos krīzes novēršanas pasākumus un sāka atgriezties pie tā aizdevumu līmeņa, kāds bija pirms krīzes.

Ar klientiem parakstīto finansēšanas līgumu summa veidoja 71,8 miljardus eiro, salīdzinot ar rekordaugsto līmeni 79 miljardu eiro apmērā krīzes augstākajā punktā 2009. gadā. Izmaksāto aizdevumu summa pieauga no 54 miljardiem eiro iepriekšējā gadā līdz 58,7 miljardiem eiro.

Tā kā attiecībā uz lielajām korporācijām un banku nozares partneriem situācija tirgū uzlabojās, pieprasījums pēc tradicionālajām EIB aizdevumu darbībām sāka samazināties, jo šie klienti tagad varēja vienkāršāk piesaistīt līdzekļus kredītu un kapitāla tirgos, un vairs nebija nepieciešams tik lielā mērā paļauties uz EIB. Līdz ar to EIB ir sākusi ieviest izmaiņas savās darbībās, vairāk pievēršoties operācijām, ar kuru palīdzību bankas finansējumam būtu jānodrošina vislielākais ieguldījums ekonomiskajā izaugsme.

Aizdevumi projektiem ar lielāku risku, bet tai pat laikā arī lielāku ienesīgumu tādās nozarēs kā pētniecība, ilgtspējīgas infrastruktūras attīstība un inovācijas ir visefektīvākie ekonomiskās izaugsmes veicināšana.

EIB aizdevumu izsniegšanas stratēģija turpmākajiem gadiem tiks saskaņota ar stratēģijas „Eiropa 2020” mērķiem un vajadzībām klimata pārmaiņu jomā (izklāstītas atsevišķā nodaļā). Banka arī turpmāk sadarbosies ar Eiropas Komisiju, lai izstrādātu novatoriskus finanšu instrumentus šo divu jomu atbalstam.

Ilgtspējīga izaugsme attiecas uz resursu ziņā efektīvākas, videi draudzīgākas un konkurētspējīgākas ekonomikas veicināšanu



Pētniecība un attīstība — atbalsts jaunās paaudzes komerciālo gaisa kuģu dzinēju izstrādes jomā, Safran, Francija

Stratēģija „Eiropa 2020”

Pēc Eiropas ekonomikas atveseļošanas plāna, kas palīdzēja Eiropas Savienībai pārvarēt krīzi, turpmāko attīstības kursu noteiks nodarbinātības un izaugsmes stratēģija „Eiropa 2020”, kuru Eiropadome pieņēma 2010. gadā. Stratēģijas izvirzītās prioritātes ir ieguldījumi jomās, kas palīdz sasniegt gudru, ilgtspējīgu un integrējošu izaugsmi. Gudra izaugsme nozīmē uz zināšanām un inovācijām balstītas ekonomikas attīstību. Savukārt ilgtspējīga izaugsme attiecas uz resursu ziņā efektīvākas, videi draudzīgākas un konkurētspējīgākas ekonomikas veicināšanu, kamēr integrējoša izaugsme sekmē tādas ekonomikas attīstību, kurai raksturīgs augsts nodarbinātības līmenis un kas nodrošina ekonomisko, sociālo un reģionālo kohēziju.

Stratēģijas „Eiropa 2020” pamatmērķi attiecas uz piecām galvenajām jomām: nodarbinātība, pētniecība

un inovācija, klimata pārmaiņas un enerģētika, izglītība, kā arī cīņa pret nabadzību. Visi šie mērķi ir savstarpēji saistīti. Labāka izglītība veicina nodarbinātību, savukārt nodarbinātības līmeņa paaugstināšanās palīdz samazināt nabadzību. Apvienojot plašākas pētniecības un attīstības, kā arī inovācijas iespējas visās ekonomikas nozarēs ar lielāku resursu efektivitāti, tiek uzlabota konkurētspēja un veicināta darbavietu radīšana. Ieguldījumi tīrāku tehnoloģiju jomā palīdz aizsargāt apkārtējo vidi, atbalsta cīņu pret klimata pārmaiņām un rada jaunas uzņēmējdarbības un nodarbinātības iespējas. EIB var sniegt būtisku devumu visās šajās jomās.

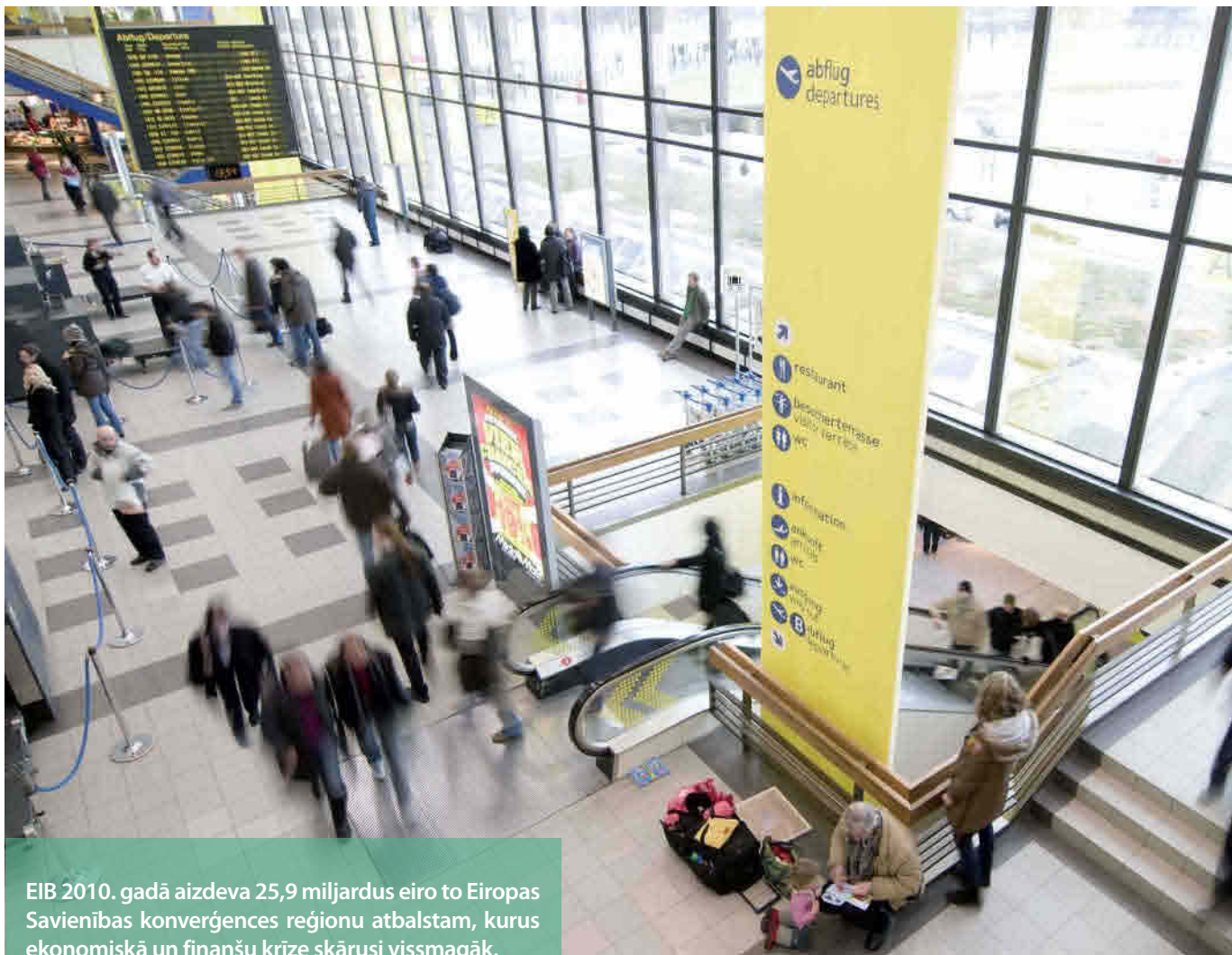
Lai veicinātu stratēģijas „Eiropa 2020” īstenošanu, Eiropas Investīciju bankā 2010. gadā tika izveidota īpaša darba grupa. Tās mērķis ir atrast labāko veidu, kā bankai saskaņot un atbalstīt ieguldījumus transporta, pētniecības, attīstības un inovāciju (RDI) jomās, enerģētikas un klimata aizsardzības projektos, kā arī kohēzijas un konverģences jomās.



STMicroelectronics: „Tīrā telpa” jeb „Clean-room” — operators, Francija



Palīdzība Eiropas Savienības konverģences reģioniem



EIB 2010. gadā aizdeva 25,9 miljardus eiro to Eiropas Savienības konverģences reģionu atbalstam, kurus ekonomiskā un finanšu krīze skārusi vissmagāk.

Berlīnes lidosta, Vācija

Atbalsts konverģences reģioniem saglabājās augstā līmenī, veidojot 41 % no kopējās aizdevumu summas ES. Iepriekšējā gada laikā, pateicoties ievērojami lieliem struktūrfondu programmu aizdevumiem (SPL), bija iespējams veikt regulārus publiskā sektora ieguldījumus vairākās dalībvalstīs.

Struktūrfondu programmu aizdevumi ir programmu aizdevumi, kuri sedz daļu valsts budžeta finansējuma ieguldījumiem, kas ietver plašu priori-

tāro projektu klāstu, kuri saņem Eiropas Savienības struktūrfondu subsīdiju atbalstu. Stingras ekonomiskās politikas apstākļos dažām dalībvalstīm ir izrādījis par grūtu finansēt savu ieguldījuma daļu, un tas apdraud tādu ieguldījumu īstenošanu, kas varētu palielināt šo valstu iekšzemes kopproduktu. EIB piedāvājums nodrošināt iepriekšēju finansējumu valsts ieguldījuma daļai ir īpaši nozīmīgs, jo stabilizē ieguldījumu politiku un veicina ekonomikas atveseļošanu un izaugsmi.

Pateicoties ievērojami lieliem EIB aizdevumiem, bija iespējams veikt regulārus publiskā sektora ieguldījumus vairākās dalībvalstīs

Struktūrfondu programmu aizdevums Grieķijas valdībai 2 miljardu eiro apmērā ir visu laiku lielākais EIB aizdevums Grieķijai. Tā mērķis ir atbalstīt ekonomikas atveseļošanu un paātrināt pāreju uz gudru, ilgtspējīgu un integrējošu izaugsmi atbilstoši stratēģijai „Eiropa 2020”. 500 miljoni eiro jau tika izmaksāti 2010. gadā. Īstermiņā šis aizdevums samazina risku atlikt ieguldījumus pamata infrastruktūrā un reģionālajos resursos. Līdzekļus izmantos, lai atbalstītu ieguldījumus dzelzceļa nozarē, vides aizsardzības, energoefektivitātes un atjaunojamo energoresursu, ūdenssaimniecības, atkritumu apsaimniekošanas, pētniecības un attīstības jomās, kā arī informācijas un komunikāciju tehnoloģijās. EIB kopējā aizdevumu summa Grieķijā 2010. gadā sasniedza 3,1 miljardu eiro, salīdzinot ar 1,6 miljardiem eiro iepriekšējā gadā.

No 1,5 miljardu lielā aizdevuma, ko banka piešķirusi Portugālei, pirmo daļu 450 miljonu eiro apmērā izmaksāja 2010. gadā. Līdzekļi tika izmantoti, lai atbalstītu publiskos ieguldījumus plašā nozaru spektrā, tostarp transporta, informācijas un komunikāciju tehnoloģiju (IKT), ūdenssaimniecības, atkritumu apsaimniekošanas, energoefektivitātes un atjaunojamo energoresursu jomās. Kopējais EIB finansējums Portugālē sasniedza 3,4 miljardus eiro (3,7 miljardi eiro 2009. gadā).

Arī Polijas valdība saņēma programmu aizdevumu 2 miljardu eiro apmērā, kas savukārt bija lielākais EIB aizdevums vēsturē, kas jebkad piešķirts Centrāleiropā un Austrumeiropā. EIB aizdevumu apjoms Polijā ir lielāks nekā pārējās valstīs, kas pievienojušās Eiropas Savienībai kopš 2004. gada, turklāt pēdējos gados aizdevumu summa ir strauji pieaugusi. 2010. gadā aizdevumi plašam publiskā un privātā sektora klientu lokam veidoja 5,6 miljardus eiro, salīdzinot ar 4,8 miljardiem eiro 2009. gadā, kas jau tad bija par 70 % vairāk nekā iepriekšējā gadā. Pēdējo piecu gadu laikā (2006.–2010. g.) kopējie EIB aizdevumi Polijā ir sasnieguši 17,5 miljardus eiro.



Konverģence ES

2010. gadā parakstīto aizdevumu sadalījums pa nozarēm

	Summa (miljoni EUR)	Kopā %
Komunikāciju infrastruktūra	8 099	36
Enerģētika	4 718	21
Pilsētvides attīstība	2 020	9
Ūdenssaimniecība, kanalizācija, atkritumu apsaimniekošana	999	4
Veselības aprūpe, izglītība	3 158	14
Rūpniecība	1 302	6
Pakalpojumi	1 850	8
Zemkopība, zvejniecība, mežsaimniecība	130	1
Atsevišķo aizdevumu kopsumma	22 276	100
Kreditlīnijas konverģences reģionos	3 620	
Aizdevumu kopsumma	25 897	



- ↳ **JASPERS – Kopēja palīdzība projektu sagatavošanai Eiropas reģionos** (EIB, Eiropas Komisija, Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības banka un Vācijas Attīstības bankas grupa (KfW Bankengruppe);
- ↳ **JESSICA – Vienotais Eiropas atbalsts ilgtspējīgiem ieguldījumiem pilsētu apvidos** (EIB, Eiropas Komisija un Eiropas Padomes Attīstības banka);
- ↳ **JEREMIE – Eiropas apvienoto resursu mehānisms mikrouzņēmumiem, mazajiem un vidējiem uzņēmumiem** (EIF, Eiropas Komisija);
- ↳ **JASMINE – Vienotā rīcība mikrofinanšu iestāžu atbalstam Eiropā** (EIF, Eiropas Komisija).



Tramvaja linija Atēnās, Grieķija

Programmu aizdevumus saņēma arī citi ES konverģences reģioni dažādās valstīs, tostarp Kiprā, Čehijā, Ungārijā un Slovākijā. Kopumā EIB programmu aizdevumu summa 2010. gadā sasniedza 11,6 miljardus eiro, salīdzinot ar 8,5 miljardiem eiro 2009. gadā, tādējādi atspoguļojot šī finanšu produkta izmantošanas straujo pieaugumu.

Tehniskā palīdzība dalībvalstīm

Tām 12 dalībvalstīm, kuras pievienojušās Eiropas Savienībai kopš 2004. gada, tehniskā palīdzība sniedz būtisku atbalstu tādu vērienīgu projektu sagatavošanai, kuri iesniedzami finansējuma piešķirumam ES struktūrfondu un Kohēzijas fonda ietvaros. Šo mērķi īsteno ar iniciatīvu JASPERS (Kopēja palīdzība projektu sagata-

vošanai Eiropas reģionos), kuras ietvaros kopš tās darbības uzsākšanas 2006. gadā ir pabeigti 399 uzdevumi, iesniegti 185 JASPERS atbalstīti projektu pieteikumi Komisijai, kā arī ir pieredzēta 104 JASPERS atbalstīto projektu apstiprināšana. Kopējā pabeigto uzdevumu ieguldījumu summa šobrīd pārsniedz 40 miljardus eiro. Lai nekavējoties varētu sākt darboties, iniciatīva JASPERS jau tagad tiek sagatavota jaunajam 2014.–2020. gada struktūrfondu plānošanas periodam.

JASPERS tehniskā palīdzība tiek sniegta bez maksas un ir paredzēta labākai un ātrākai pieejamo līdzekļu izmantošanai. JASPERS ir EIB, Eiropas Komisijas, ERAB un Vācijas Attīstības bankas (Kreditanstalt für Wiederaufbau – KfW) kopēja iniciatīva, kuru pārvalda EIB un kuras galvenā mītne atrodas bankas Luksemburgas ēkā, bet vietējās pārstāvniecības – Bukarestē, Varšavā un Vinē.

Finansējums maziem un vidējiem uzņēmumiem



2010. gadā EIB grupa ar starpnieku palīdzību atbalstīja aptuveni 115 000 MVU. EIB ieguldīja 10 miljardus eiro kredītlinjās tālākai aizdevumu izsniegšanai MVU, bet EIF nodrošināja MVU garantijas un riska kapitālu 2,8 miljardu eiro apmērā.

EIB rādītāji 2010. gadā ir salīdzināmi ar rekordaugsto 12,7 miljardu eiro līmeni krīzes augstākajā punktā 2009. gadā.

Lielāks EIB atbalsts maziem un vidējiem uzņēmumiem (MVU) bija viens no bankas atbalsta pasākumiem, lai veicinātu ekonomisko izaugsmi un nodarbinātību saskaņā ar Eiropas ekonomikas atveseļošanas plānu, kuru 2008. gada decembrī pieņēma ECOFIN padome – dalībvalstu finanšu ministri. ECOFIN padomes 2008. gada decembrī izvirzītais mērķis 2008.–2011. gadā izsniegt aizdevumus MVU 30 miljardu eiro apjomā tika sasniegts veselu gadu pirms plānotā termiņa.

Aizdevumu summas palielināšanas ieguvumi tika sadalīti līdzvērtīgi un attiecās uz lielu skaitu MVU. Vairāk nekā 63 000 MVU visā ES 2010. gadā guva labumu no EIB kredītlinjām. Viens no nosacījumiem starpniekiem, kas darbojas ar EIB kredītlinjām, ir tāds, ka katram bankas aizdotajam eiro jāpievieno vismaz viens eiro no starpnieku līdzekļiem, tādējādi dubultojot MVU pieejamo summu. Starpnieku pienākums ir piedāvāt Eiropas MVU tās cenu noteikšanas priekšrocības, ko nodrošina izdevīgie EIB nosacījumi. Gada beigās EIB bija kredītlīnijas ar vairāk nekā 170 finanšu starpniekiem 24 no 27 dalībvalstīm.

Krīzes laikā EIB īpaši centās palīdzēt MVU Centrāleiropas un Austrumeiropas dalībvalstīs (kur 2010. gadā parakstītie aizdevumi lielākoties saglabājās 2009. gada līmenī), kā arī kandidātvalstīs un potenciālajās kandidātvalstīs. EIB turpināja ierasto ciešo sadarbību ar vietējām bankām, kuras saskārās ar problēmām to aizdevumu portfeļu samazināšanās dēļ, bet tai pat laikā banka 2009. gadā arī pievienojās ERAB un Pasaules Bankas grupas Vienotajam starptautisko finanšu iestāžu (IFI)



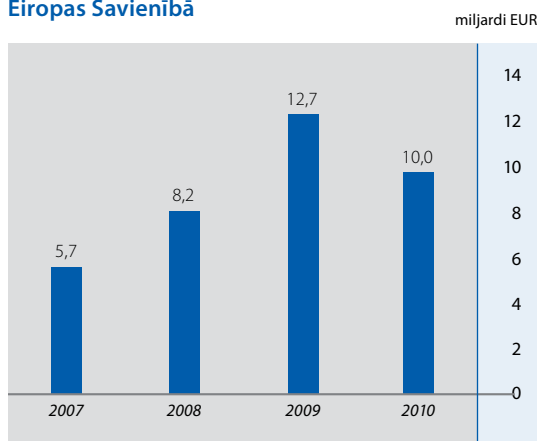
rīcības plānam, kura mērķis bija 2009.–2010. gada periodā palielināt atbalstu MVU Centrāleiropā un Austrumeiropā līdz 24,5 miljardiem eiro. Saskaņā ar šo plānu banka apņēmas līdz 2010. gada beigām dubultot tās ierasti piedāvāto summu līdz pat 11 miljardiem eiro un šo mērķi sasniedza krietni pirms gada beigām. EIB aizdevumi Vienotā rīcības plāna ietvaros 2010. gada beigās sasniedza 14 miljardus eiro, kas ir par 25 % vairāk nekā sākotnēji plānots.

Jauna aizdevumu izsniegšanas formula vidēji lieliem uzņēmumiem

Vienlaicīgi EIB pilnveidoja arī ar starpnieku palīdzību veikto aizdevumu izsniegšanas procesu vidēji lieliem uzņēmumiem. Šie uzņēmumi ir lielāki par MVU un nodarbina mazāk nekā 3 000 darbinieku, un tiem joprojām ir grūtības piekļūt pilnam korporatīvo finanšu instrumentu klāstam. Finanšu krīze ātri vien būtiski ietekmēja finansējumu, kas pieejams vidēji lieliem uzņēmumiem, līdzīgi kā tā ietekmēja MVU. Komerccbankas, kas bieži ir galvenais vai vienīgais vidēji lielu uzņēmumu finansējuma avots, ieviesa stingrākus kredīstandartus un palielināja procentu likmes. Kreditēšanas ierobežojumi apdraudēja šo uzņēmumu iespējas veikt jaunus ieguldījumus, tādējādi kavējot Eiropas ekonomikas atveseļošanu.

Nemot vērā MVU finansēšanā gūto pieredzi, EIB, meklējot iespējas 2010. gadā palielināt tās atbalstu, pārskatīja 2003. gadā izstrādāto starpniecības aizdevumu programmu „Aizdevumi vidēji lieliem uzņēmumiem”. Šī aizdevumu programma tika paredzēta ieguldījumiem, kas nepārsniedz 50 miljonus eiro un tādējādi ir par mazu, lai saņemtu EIB tiešo aizdevumu, bet tai pat laikā ieguldītāja uzņēmuma izmērs, kā arī ieguldījuma summa liedz tam izmantot MVU paredzēto EIB finansējumu. Aizdevumu izsniegšanas procedūra projektiem, kuru izmaksas nepārsniedz 25 miljonus eiro, ir pielāgota tai, kādu banka piemēro attiecībā uz mazākiem aizdevumiem MVU, bet projekti, kuru izmaksas ir no 25 līdz 50 miljoniem eiro, ir pakļauti vienkāršotai projektu novērtēšanas procedūrai. Šai programmai ir noteikts sākotnējs divu gadu izmēģinājuma periods, kura laikā

EIB aizdevumi MVU (2007.–2010. g.) Eiropas Savienībā



Aizdevumu summas palielināšanas ieguvumi tika sadalīti līdzvērtīgi un attiecās uz lielu skaitu MVU

EIB paredz ievērojamu atbalsta pieaugumu vidēji lieliem uzņēmumiem.

EIF un MVU

Eiropas Investīciju fonds (EIF), kas kopā ar EIB veido EIB grupu, īpaši specializējas riska finansēšanas operāciju piedāvājumā MVU. Visa 2010. gada laikā EIF turpināja sniegt būtisku atbalstu Eiropas MVU pēc krīzes. EIF, īstenojot savu nozīmīgo fondu fonda ieguldītāja mērķi, sasniedza rekordlielas parakstīto aizdevumu summas, sadalot līdzekļus visu piešķirto pilnvaru ietvaros un veicinot inovāciju, izaugsmi, uzņēmējdarbību un nodarbinātību. Pateicoties tam, ka finanšu starpniekiem tika nodrošināti EIF garantiju produkti, 51 000 Eiropas MVU tika uzlabota piekļuve finansējumam, un EIF kā MVU darījumu galvotājs sekmēja vērtspapīrošanas tirgus atveseļošanu, veicot pirmos divus darījumus kopš krīzes.

Pēc rūpīga sagatavošanās posma JEREMIE (Eiropas apvienoto resursu mehānisms mikrouzņēmumiem, mazajiem un vidējiem uzņēmumiem) programma reģionālajai attīstībai ir pilnībā uzsākusi darbību – pirmais finansējums ir izmaksāts un sasniedzis vietējos MVU. JEREMIE sniedz reģioniem un dalībvalstīm iespēju izmantot finanšu piešķirumus no struktūrfondiem, lai radītu plašu finanšu produktu klāstu. Paplašinot savu darbības jomu, EIF iesaistījās jaunās ES politikas iniciatīvās, jo īpaši Eiropas progresa mikrofinansēšanas instrumentā (EPMF), kas izveidots, lai uzlabotu piekļuvi finansējumam mikrouzņēmējiem, bezdarbniekiem un citām personām, kurām tradicionālā banku sistēma nav pieejama.

EIF 2010. gadā ieguldīja vairāk nekā 930 miljonus eiro riska kapitāla izaugsmes fondos Eiropā. Tā kopējās saistības šobrīd veido 5,4 miljardus eiro, kas sadalīti vairāk nekā 350 fondos. EIF ir viens no galvenajiem privātā akciju kapitāla nozares dalībniekiem Eiropā. Kamēr EIF pašu kapitāla instrumenti veicina MVU piekļuvi kapitālam, tikpat svarīgi ir risināt MVU nepieciešamību pēc aizņēmumiem, nodrošinot garantijas un vērtspapīrošanu. 2010. gadā EIF piešķirto garantiju summa sasniedza 1,9 miljardus eiro. Kopējais nenomaksāto garantiju portfelis 2010. gada beigās veidoja 14,7 miljardus eiro.



PROGRESS: mikrofinansējums cīņai pret sociālo atstumtību

Eiropas progresa mikrofinansēšanas instruments ir Eiropas Komisijas un Eiropas Investīciju bankas kopīgi finansēts instruments, kurā katra no šīm iestādēm iegulda 100 miljonus eiro. Ar šo instrumentu, kuru pārvalda Eiropas Investīciju fonds, tiek uzlabota piekļuve finansējumam tādām noteiktām riska grupām, kurām ir apgrūtināta piekļuve tradicionālajai banku sistēmai (piemēram, bezdarbniekiem, minoritātēm un citām sociālās atstumtības apdraudētām personām), lai kļūtu par pašnodarbinātajiem un vadītu mikrouzņēmumus. Tiek plānots, ka tam būs būtiska ietekme cīņā ar bezdarbu Eiropas Savienībā. Līdz 2010. gada beigām mikrofinansēšanas iestādes jau bija saņēmušas pirmos 8 miljonus eiro. Šī instrumenta kopējo piesaistīto līdzekļu summa varētu 3 līdz 3,5 reizes pārsniegt ieguldītos līdzekļus.

Jaunie EIF instrumenti un finansējums

Lai paplašinātu EIF iespējas ilgtermiņā veikt visas plānotās ar riska kapitālu saistītās darbības, EIB nolēma par 1 miljardu eiro palielināt fondam uzticētos līdzekļu riska kapitāla mandāta ietvaros. Pateicoties papildu līdzekļiem, ir radīts patstāvīgs 5 miljardus eiro liels riska kapitāla apgrozības fonds, ko galvenokārt izmantos, lai atbalstītu uz tehnoloģijām balstītus MVU to agrīnā attīstības stadijā, un kas palīdzēs piesaistīt šai nozarei ievērojamus papildu ieguldījumus no privātā sektora.

2009. gadā, kad krīze sasniedza kulmināciju, EIB uzticēja EIF 1 miljardu eiro, lai tas šo summu EIB vārdā ieguldītu kā mezanīna finansējuma mehānismu izaugsmei. Mezanīna finansējumā ir apvienotas gan aizņēmuma, gan pašu kapitāla finansēšanas iezīmes, un tas bieži tiek piedāvāts kā aizdevums ar zemāku atmaksas prioritāti vai ar mērķi to pārvērst pašu kapitālā, kas ir īpaši piemēroti tiem mazajiem uzņēmumiem, kuri atrodas attīstības un straujas izaugsmes fāzē. Līdz 2010. gada beigām EIF, neskatoties uz sarežģīto tirgus situāciju, dažādos fondos bija ieguldījis 224 miljonus eiro. Līgumsaistības nodrošina to, ka bankas ieguldījums tiek vismaz dubultots, tādējādi ievērojami palielinot ieguvumu, ko sniedz EIB grupas iesaistīšanās.



Iekšējā tirgus infrastruktūras izveide



2010. gadā EIB aizdeva 7,8 miljardus eiro Eiropas transporta tīklu vajadzībām un vēl 235 miljonus eiro tādu transporta projektu īstenošanai Serbijā, kuri nodrošina savienojumus ar ES transporta tīklu. Šī summa 2009. gadā sasniedza 11,2 miljardus eiro.

Ātrgaitas dzelzceļa līnija, Spānija

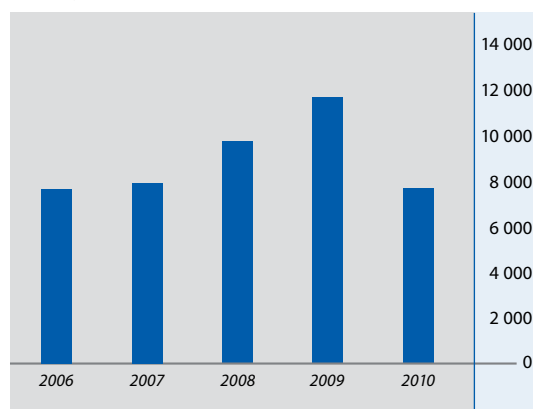
EIB aizdevumi Eiropas transporta tīklu (TEN) vajadzībām parasti ir lieli, jo tie atbalsta vērienīgus ieguldījumu projektus. Uz laiku apturot šādus projektus, kā tas notika ekonomikas un finanšu krīzes dēļ, EIB ikgadējie aizdevumu rādītāji var ievērojami atšķirties. Tomēr dzelzceļš, autoceļi un ūdensceļi nezaudē savu nozīmi iekšējā tirgus darbības veicināšanā un joprojām ir Eiropas rūpniecības un pakalpojumu nozares konkurētspējas galvenais faktors.

2010. gadā pirmo reizi dzelzceļa projektos tika ieguldīts lielāks EIB finansējums nekā autoceļos. Bankas finansējums dzelzceļa projektiem sasniedza 4,1 miljardu eiro, kas ir par 30 % vairāk nekā 2009. gadā un veido nedaudz vairāk par pusi no kopējiem TEN aizdevumiem 2010. gadā. Autoceļu būvniecības projektiem tika atvēlēti 2,5 miljardi eiro, salīdzinot ar 4,5 miljardiem eiro iepriekšējā gadā. Liela nozīme bija ātrgaitas dzelzceļam, piešķirot gandrīz 2 miljardus eiro ātrgaitas dzelzceļa līniju izveidei Spānijā un Portugālē, kā arī Brennera dzelzceļa savienojuma Tiroles posmam Austrijā.

Eiropas transporta tīkli

2006.–2010. gadā parakstītie aizdevumi:
46 miljardi EUR

(miljoni EUR)



2010. gadā EIB finansējums ilgtspējīgam transportam, tai skaitā pilsētas transportam, sasniedza 9 miljardus eiro, kas ir par 50 % vairāk nekā 2009. gadā. Lai nodrošinātu ilgtspējību, nepieciešams apvienot

dažādus transporta risinājumus, un EIB prioritāte ir ieguldījumi dzelzceļa, iekšzemes ūdensceļu un jūras ūdensceļu projektos. Banka aizdeva 125 miljonus eiro divu jaunu slūžu būvniecības un bagarēšanas darbiem Valonijas iekšzemes ūdensceļos. Abi projekti ir izvietoti prioritārajā Reinas/Mēzas-Mainas-Donavas Eiropas satiksmes koridorā.

Privātais finansējums ieguldījumiem publiskajā sektorā

Veiksmīgi funkcionējoši infrastruktūras tīkli ir plaukstošas ekonomikas balsts. ES šajā desmitgadē būs jāveic lieli ieguldījumi infrastruktūrā: vecajās dalībvalstīs ievērojama daļa esošo infrastruktūras pamatlīdzekļu nepieciešama atjaunošana, bet jaunajās dalībvalstīs šie pamatlīdzekļi vēl joprojām jāpalielina. Tā kā valstu budžeti šobrīd ir ļoti ierobežoti, salīdzinoši pieaug privātais finansējuma nozīme infrastruktūras jomā.

Neskatoties uz to, ka publiskā un privātā sektora partnerību (PPP) skaits krīzes laikā ir samazinājies, tām ir būtiska nozīme ieguldījumu veikšanā transporta tīklu nozarē. Publiskā un privātā sektora partnerības izpaužas kā valsts iestāžu un uzņēmumu sadarbība, kuras mērķis ir nodrošināt finansējumu infrastruktūras projektiem, kā arī to būvniecību un uzturēšanu. Aizdevumu izteiksmē PPP projekti 2010. gadā veidoja 32 % no EIB finansētajiem aizdevumiem Eiropas transporta tīklu nozarē.

EIB ir uzkrājusi ievērojamu pieredzi un speciālās zināšanas PPP finansējuma jomā un ir izveidojusi Eiropas publiskās un privātās partnerības ekspertīzes centru, kura dalībnieku tīkls papildus EIB un Komisijai šobrīd aptver 30 ES un asociētās valstis, kā arī daudzus reģionus. Šis centrs veicina efektīvu pieredzes un labās prakses apmaiņu un atbalsta publiskā sektora prioritāro Eiropas transporta tīklu projektu virzītājus, sniedzot projektu sagatavošanas un konsultāciju pakalpojumus, un tā mērķis ir arī turpmāk piedalīties PPP finansējuma nodrošināšanā.

ES projektu obligācijas tuvākajā nākotnē

Nodomu ieviest tā dēvētās ES projektu obligācijas pirmo reizi minēja Komisijas priekšsēdētājs Barrozo savā runā par stāvokli Eiropas Savienībā 2010. gada septembrī Briselē. Galvenais iniciatīvas mērķis būtu piesaistīt papildu privātā sektora finansējumu atsevišķiem infrastruktūras projektiem. Projektu obligācijas palīdzētu piesaistīt privātā kapitāla ieguldījumus, tādējādi ļaujot nepalielināt tiešo publisko finansējumu un novērst valstu parādsaistību pieaugumu. Projektu obligācijas parakstītu bankas un institucionālie ieguldītāji, un tās arī saņemtu EIB un Komisijas kredītu veicināšanas pasākumu atbalstu riska dališanas mehānisma ietvaros. Institucionālie ieguldītāji, piemēram, pensiju fondi, labprāt iegulda infrastruktūras aktīvos, jo to ilgais pastāvēšanas laiks palīdz līdzsvarot fondu ilgtermiņa saistības.

Projektu obligācijas ir viens no finanšu produktiem, par kuriem diskutē saistībā ar stratēģiju „Eiropa 2020”, un, ja tās kļūs par pilntiesīgu ES infrastruktūras finansējuma instrumentu daļu, tas notiks ātrāk par 2014.–2020. gada budžeta periodu.

Lai nodrošinātu ilgtspējību, nepieciešams apvienot dažādus transporta risinājumus, un EIB prioritāte ir ieguldījumi dzelzceļa projektos



Inovāciju veicināšana



Karolīniskās Universitātes slimnīca, Zviedrija

Iepriekšējās desmitgades laikā EIB ir uzkrājusi pieredzi un kompetenci uz zināšanām balstītas ekonomikas jomā, no 2000. līdz 2010. gadam aizdodot gandrīz 103 miljardus eiro, no kuriem 17 miljardi eiro tika aizdoti 2010. gadā.

Viena no bankas galvenajām prioritātēm ir atbalstīt konkurētspējīgu, uz zināšanām balstītu ekonomiku, kas var nodrošināt ilgtspējīgu izaugsmi. Kopš 2000. gada EIB ir finansējusi ieguldījumus pētniecībā, attīstībā un inovācijā (RDI), izglītībā, kā arī informācijas un komunikāciju tehnoloģijās, kas ir uz zināšanām balstītas ekonomikas pilāri.

EIB aizdevumu darbības 2010. gadā tika koncentrētas uz „zināšanu trīsstūri”, kas apvieno izglītību, pētniecību un attīstību, kā arī inovāciju – šie visi trīs ir nozīmīgi faktori, kas veicina Eiropas konkurētspēju un ilgtermiņa ekonomisko izaugsmi. Zināšanu trīsstūra nostiprināšanai ir pozitīva ietekme ne tikai uz konkurētspēju – tai ir liela nozīme arī cīņā pret nabadzību, sociālo atstumtību un nevienlīdzību.

Izglītība ir visa pamats

Kvalitatīva izglītība ir pamats nākotnes ekonomiskajai izaugsmei un nodarbinātībai, un tā ir viena no galvenajām jomām, uz ko ir vērsta stratēģija „Eiropa 2020”. EIB aizdevumu darbības aptver pilnu izglītības ciklu – pirmsskolas izglītību, pamatzglītību, vidējo un augstāko izglītību, profesionālo apmācību un pieaugušo izglītību. 2010. gadā banka aizdeva 4,4 miljardus eiro izglītības projektu īstenošanai.

Francijas pilsētā Lillē 200 miljonu eiro lielais EIB aizdevums palīdzēja reģionā izveidot 30 jaunas vai atjaunotas zemākās vidējās izglītības skolas (collèges), kas ir pieejamas jauniešiem ar ierobežotām pārvietošanās spējām un aprīkotas ar piemērotām augstas veiktspējas informācijas tehnoloģijām. Skolas atbilst labākajai praksei energoefektivitātes un vides standartu jomā un nodrošinās izglītības iespējas 16 000 skolnieku.

Pētniecība un attīstība

EIB aizdevumi pētniecības un attīstības jomā 2010. gadā sasniedza 7,3 miljardus eiro un atbalstīja plašu nozaru klāstu.

Atbalsts novatoriskai pētniecībai un attīstībai autorūpniecības nozarē tika sniegts kā daļa no pasākumiem, ko EIB īstenoja, reaģējot uz ekonomisko krīzi. 2008. gada novembrī tika izveidots Eiropas tīra transporta mehānisms (ECTF), kura galvenais mērķis ir nodrošināt īstermiņa atbalstu ieguldījumiem, kas vērsti uz emisiju samazināšanu un energoefektivitāti Eiropas autotransporta nozarē. Laikā, kad pieprasījums bija nepieredzēti zems, ECTF tika radīts, lai stabilizētu līmeni, kādā privātā sektora projektu virzītāji iesaistās ieguldījumu programmās pētniecības un attīstības jomā. Kā tika plānots, ECTF 2009. un 2010. gadā nodrošināja papildu aizdevumus 9 miljardu eiro apmērā, tādējādi aptverot 36 projektus. Līdz 2010. gada beigām ECTF pakāpeniski tika izlietots, kas nozīmē, ka aizdevumu apjoms pētniecībai un attīstībai autorūpniecības nozarē atgriezies tajā līmenī, kāds bija pirms krīzes. Taču joprojām galvenā uzmanība tiks pievērsta progresīviem risinājumiem, kas palīdz uzlabot vidi un Eiropas konkurētspēju, piemēram, elektrisko transportlīdzekļu izstrādei.

Lai nodrošinātu maksimālu ietekmi, EIB ieviesa arī jaunus finanšu instrumentus tādiem novatoriskiem risinājumiem un tehnoloģijām, kuriem varētu būt grūti iegūt finansējumu ar tradicionālo finansējuma avotu starpniecību. Viens no šādiem instrumentiem ir riska dalīšanas finanšu mehānisms, kas ir kopēja Eiropas Komisijas un bankas iniciatīva un nodrošina aizdevumus projektiem ar lielāku risku, bet tai pat laikā arī lielāku ieguvumu potenciālu. Riska dalīšanas finanšu mehānisma ietvaros parakstīto aizdevumu summa 2010. gadā sasniedza 1,8 miljardus eiro, kas ir par 1 miljardu eiro mazāk nekā iepriekšējā gadā – tas kalpo kā apliecinājums tam, ka kreditēšanas ierobežojumi uzņēmumiem, kas vērsās pēc EIB palīdzības krīzes augstākajā punktā, vairs nav tik stingri. Kopš mehānisma izveides 2007. gadā tā ietvaros noslēgto aizdevuma līgumu summa pārsniedz 6 miljardus eiro. Starp aizņēmē-

jiem, kas 2010. gadā saņēma šī mehānisma atbalstu, bija arī AGFA – ieguldījumiem pētniecībā un attīstībā veselības aprūpes nozarē Beļģijā, Vācijā, Austrijā un Francijā. 130 miljoni eiro tika piešķirti, lai uzlabotu veselības aprūpes nozares informācijas un attēlu veidošanas tehnoloģijas, kas palīdz samazināt slimnīcu izdevumus un nodrošināt kvalitatīvu veselības aprūpi ilgtermiņā.

Digitālie tīkli

Informācijas un komunikāciju tehnoloģiju infrastruktūra nostiprina un paātrina informācijas, zināšanu un

Uz zināšanām balstītas ekonomikas stiprināšanai ir liela nozīme ekonomiskās izaugsmes veicināšanā



Synchrotrone Trieste, Itālija



Uz zināšanām balstīta ekonomika

Finansējums

	(miljoni EUR)	
	2010	2000-2010
IKT infrastruktūra	4 761	25 208
Izglītība un apmācība	4 356	22 276
Pētniecība un attīstība	7 349	53 258
Pārējie	79	2 515
Kopā	16 544	103 258

inovāciju izplatību, piemēram, ar tādiem nākamās paaudzes piekļuves pakalpojumiem kā optiskās šķiedras kabeļu nodrošināšana līdz galalietotājam un mobilā platjosla. Reggefiber optiskās šķiedras kabeļu tīkla projekts Nīderlandē, kuram EIB 2010. gadā aizdeva 142,5 miljonus eiro, ietver ātrgaitas platjoslas piekļuves infrastruktūras ieviešanu. Projekts ir balstīts uz brīvas piekļuves principiem, lai būtu iespējama kon-

kurence starp vairākiem telekomunikāciju pakalpojumu sniedzējiem. Īpaši veidots optisko šķiedru tīkls aptvers aptuveni 650 000 māsaimniecību. IKT projektiem EIB 2010. gadā aizdeva 4,8 miljardus eiro.

EIF un inovāciju joma

EIF tehnoloģiju nodošanas programma ir vērsta uz Eiropas pētniecības organizāciju vajadzībām. Tehnoloģiju nodošana ir process, ar kura palīdzību pētniecības un attīstības rezultāti tiek pārveidoti komerciālos produktos un pakalpojumos. Šādu komercializēšanu var panākt vairākos veidos, pārsvarā īstenojot pētniecības organizāciju un rūpniecības uzņēmumu sadarbību, licencējot vai piešķirot īpašuma tiesības, kā arī dibinot jaunus uzņēmumus vai atdalot atsevišķas universitāšu nodaļas, lai izveidotu patstāvīgus uzņēmumus.



Sincrotrone Trieste

IRUVX-FEL – infrasarkanie, ultravioletie, rentgenstaru brīvo elektronu lāzeri – ir kļuvuši par prioritāti Eiropas pētniecības infrastruktūras ietvaros. EIB 2010. gadā aizdeva 20 miljonus eiro uzņēmumam „Sincrotrone Trieste” ieguldījumiem lineārā paātrinātāja izveidē, lai uzlabotu optiku un attēlu veidošanas programmas magnētiskiem materiāliem un dzīvām šūnām. Aizdevums bija paredzēts arī tādas triģenerācijas stacijas izveidei, kas izmantos laboratorijas darbā radīto atkritumu enerģiju un samazinās elektroenerģijas patēriņu.

Droša un konkurētspējīga energoapgāde

Atbalsts enerģētikas projektiem 2010. gadā sasniedza 14,8 miljardus eiro, kas šobrīd veido vairāk nekā 20 % no visiem EIB aizdevumiem.

Viens no EIB uzdevumiem ir palīdzēt ES sasniegt tās enerģētikas politikas mērķus ilgtspējīgas, konkurētspējīgas un drošas energoapgādes jomā. EIB apzinās arvien pieaugošo pieprasījumu pēc ieguldījumiem, un tāpēc ir ievērojami palielinājusi aizdevumu summu enerģētikas projektiem.

EIB ir piemērots partneris enerģētikas infrastruktūras finansēšanas jomā

Nākotnes enerģētikas infrastruktūras izveide

Tā kā esošie enerģētikas tīkli noveco un nepieciešamība pēc to atjaunošanas strauji pieaug, ieguldījumi elektroenerģijas tīklos ir viena no Eiropas galvenajām prioritātēm. EIB kā finanšu partnera izvēle šajā jomā ir pašsaprotama, jo tā ir lielākais aizdevumu sniedzējs Eiropas enerģētikas tīkliem un tai vienmēr ir bijusi liela nozīme enerģētikas infrastruktūras finansēšanā. EIB aizdevumu summa enerģētikas tīklu atbalstam 2010. gadā sasniedza 3,8 miljardus eiro. EIB īpaši atbalsta lielus Eiropas starpsavienojumu projektus, piemēram, Spānijas elektroenerģijas pārvades tīkla modernizāciju un paplašināšanu, kuru īsteno, lai uzlabotu savienojamību un veicinātu efektīvu tradicionālo un atjaunojamo energoresursu piegādi. Šī projekta atbalstam EIB atvēlēja 600 miljonus eiro. Citi nozīmīgākie 2010. gada projekti ietver Maltas agrāk izolētā elektroenerģijas tīkla pieslēgumu Eiropas tīklam (100 miljoni eiro) un citus starptautiskus savienojumus, piemēram, Ungārijas elektroenerģijas pārvades tīkla modernizāciju, kas palielināja gan tā iekšējo, gan pārrobežu jaudu (150 miljoni eiro).



Medgaz, Alžīrija

Visefektīvākais veids, kā sasniegt ES mērķus energoapgādes ilgtspējības, konkurētspējas un drošības jomā, ir veicināt ieguldījumus energoefektivitātē un atjaunojamajos energoresursos. Šīs divas jomas ir saņēmušas 7,3 miljardus eiro, kas ir gandrīz puse no 2010. gadā veiktajiem ieguldījumiem enerģētikas jomā. Vairāk informācijas par EIB aizdevumiem energoefektivitātes un atjaunojamo energoresursu jomā var atrast nodaļā par klimata aizsardzību.

Enerģijas avotu dažādošana, lai nodrošinātu energoapgādi Eiropā

Ieguldījumi, kuru mērķis ir dažādot energoapgādes avotus un nodrošināt drošu energoapgādi, 2010. gadā sasniedza 3,7 miljardus eiro. Finansēto projektu vidū bija koģenerācijas stacijas Somijā, Itālijā un Spānijā, kā arī elektrostacijas, kuras darbina ar dabasgāzi, un dabasgāzes atradņu attīstība Dānijas un Norvēģijas teritoriālajos ūdeņos Ziemeļjūrā.

EIB, ERAB un Starptautiskā finanšu korporācija (ietilpst Pasaules Bankas grupā) 2010. gadā parakstīja pilnvaru, lai uzsāktu novērtējumu par Nabucco gāzesvada projektu, kas paredzēts dabasgāzes transportēšanai no Kaspijas jūras reģiona un Tuvajiem Austrumiem uz Eiropas patēriņa tirgu. Gāzesvada mērķis ir apmierināt ES nākotnes pieprasījumu pēc dabasgāzes un dažādot piegādātāju valstu loku. Savlaicīga trīs starptautisko finanšu iestāžu iesaistīšanās veicinās Nabucco atbilstību vides un sociālo risku novērtēšanas un iepirkumu veikšanas augstākajiem standartiem. Projekta novērtēšanā tiks rūpīgi aplūkoti komerciālie, sociālie un vides faktori. Potenciālā finansējuma paketes summa šim ieguldījumam ir aptuveni 4 miljardi eiro, no kuriem 2 miljardus eiro nodrošina EIB.

Ieguldījumi enerģētikas nozarē ārpus ES

EIB 2010. gadā nolēma palielināt par 50 %, t.i., līdz 4,5 miljardiem eiro, daudzgadu Energoresursu ilgtspējas un drošas piegādes programmas apjomu, lai finansētu projektus kaimiņvalstīs, ĀKK valstīs, Dienvidāfrikā, Āzijā un Latīņamerikā. Līdz gada beigām vairāk nekā 100 % aizdevumu no sākotnējiem 3 miljardiem eiro jau bija parakstīti, apstiprināti vai atlasīti novērtēšanai. Lielākā daļa finansējuma daudzgadu programmas ietvaros tika atvēlēta ieguldījumiem atjaunojamajos energoresursos un energoefektivitātē.

Turklāt ārpus šīs programmas, bet saskaņā ar FEMIP pilnvarām Vidusjūras reģiona valstīm, 500 miljonu eiro liels aizdevums tika izsniegts MEDGAZ, kas būtiski veicināja ES energoapgādes drošību. Šis bankas aizdevums tiek izmantots, lai būvētu gāzesvadu starp Alžīriju un Spāniju, kā arī gāzes termināli Spānijas pusē un gāzes kompresoru staciju Benī Sāfas pilsētā Alžīrijā.

Atbalsts klimata aizsardzībai



Vējturbīnas
uzstādīšana jūrā,
Beļģija



2010. gadā aizdevumi klimata pārmaiņu jomā sasniedza 20,5 miljardus eiro, kas veido gandrīz 30 % no kopējās EIB aizdevumu summas. Klimata pārmaiņu mazināšana un pielāgošanās tām ir EIB klimata politikas galvenā prioritāte.

Bankas aizdevumu darbības šajā jomā pilnībā atbalsta videi draudzīgas izaugsmes mērķus, kas ir stratēģijas „Eiropa 2020” pamatā. EIB klimata politika ir vērsta uz ieguldījumiem, kas mazina oglekļa un siltumnīcefektu izraisošo gāzu emisijas, kā arī uz projektiem, kas ir noturīgi pret klimata pārmaiņām un sekmē pielāgošanos klimata pārmaiņu izraisītajām sekām. Banka atbalsta klimata pārmaiņu mazināšanu un pielāgošanos tām saskaņā ar EIB aizdevumu politiku dažādās nozarēs, jo īpaši enerģētikas, transporta, ūdenssaimniecības, notekūdeņu un cieta atkritumu apsaimniekošanas, mežsaimniecības, kā arī pētniecības, attīstības un inovācijas jomās.

Integrēšana

Klimata politika tiek arvien vairāk integrēta EIB aizdevumu izsniegšanas darbībās. Būtībā šī integrēšana nozīmē, ka visas EIB finansēšanas darbības tiek saskaņotas ar bankas klimata politikas stratēģiju. Praksē tas izpaužas tā, ka ar klimata pārmaiņām saistītie apsvērumi arvien vairāk tiek integrēti visās EIB darbībās un ir bankas iekšējo procesu neatņemama sastāvdaļa.

EIB novērtē projektus, kuriem ir ietekme uz klimata pārmaiņām, lai nodrošinātu, ka tie ir saskaņā ar ES un starptautiski atzītajām klimata politikas prasībām, ka tajos tiek izmantotas labākās pieejamās tehnoloģijas un ka tie attiecīgi atbalsta ar zemām oglekļa emisijām saistītu, pret klimata pārmaiņām noturīgu izaugsmi gan to ieviešanas, gan vēlākās darbības laikā. Banka ir izstrādājusi savu metodiku, lai veiktu tās finansēto projektu radīto siltumnīcefektu izraisošo gāzu emisiju mērījumus, un tā novērtē attiecīgo projektu iespējas radīt oglekļa kreditus.



Hellisheidi ģeotermiskā elektrostacija, Īslande

Integrēšana nozīmē, ka visas EIB finansēšanas darbības tiek saskaņotas ar klimata politikas stratēģiju

Projekti tādās nozarēs, kam raksturīga lielāka iespējamība ietekmēt apkārtējo vidi, tiek pārbaudīti, lai garantētu, ka visā projekta ciklā tiek ņemti vērā klimata riska faktori. EIB ir iekļāvusi ar pielāgošanos klimata pārmaiņām saistītus apsvērumus vairākos bankas nozaru aizdevumu darbības plānos un piedāvā finansējumu ar pielāgošanos saistītiem projektiem, it īpaši ūdenssaimniecības nozarē. Šāda pieeja pamazām tiek piemērota visam EIB aizdevumu portfelim. Banka ar tehniskās palīdzības programmu starpniecību var palīdzēt publiskā un privātā sektora projektu virzītājiem sagatavot un finansēt projektus, kas saistīti ar klimata pārmaiņu mazināšanu un pielāgošanos tām. Šāda rīcība veicina labo praksi, nodrošina politikas vadlīnijas un vērtīgu veikspējas palielināšanu.



Partnerattiecības

Tomēr EIB savos centienos nav viena. Šī problēma skar visu pasauli un, lai to risinātu, nepieciešama pasaules mēroga sadarbība. Banka cieši sadarbojas ar citām ES iestādēm, ES dalībvalstu un partnervalstu valdībām, kā arī starptautiskām un divpusējām finanšu iestādēm. Attiecībā uz ieguldījumiem klimata aizsardzībā Eiropā un ārpus tās EIB darbojas kā virzītājspēks un pieredzējis partneris. Tā sadarbojas ar privātā sektora uzņēmumiem un publisko sektoru, līdzfinansējot ar zemām oglekļa emisijām saistītus projektus un pret klimata pārmaiņām noturīgus projektus, kā arī sniedz palīdzību līdzekļu piesaistīšanā.

Ar iniciatīvas ELENA (Eiropas vietējā enerģijas atbalsta instruments) starpniecību banka kopā ar Eiropas Komisiju palīdz sagatavot lielus, ilgtspējīgus ieguldījumus enerģētikas nozarē pilsētās un reģionos. Dasos Tim-

berland fonds, Marguerite fonds un DIF atjaunojamās enerģijas fonds ir daži piemēri virknei fondu, kas izveidoti kopā ar citām iestādēm un privāto sektoru, lai nodrošinātu kapitāla ieguldījumus atjaunojamajos energoresursos, energoefektivitātē un mežsaimniecībā. Pasaules energoefektivitātes un atjaunojamās enerģijas fonds (GEEREF) ir vērsts uz ieguldījumiem atjaunojamajos energoresursos un energoefektivitātē, kurus ar ilgtspējīgas enerģētikas infrastruktūras fondu starpniecību veic jaunattīstības valstīs un valstīs, kur ekonomika atrodas pārejas posmā. Šo fondu konsultē EIB grupa un atbalsta ES, Vācija un Norvēģija, kā arī jaunie tirgus ieguldītāji. Turklāt sadarbībā ar citām nacionālajām un starptautiskajām finanšu iestādēm ir izveidoti EIB oglekļa fondi. Šie ir tikai daži piemēri, kas sniedz ieskatu EIB iniciatīvās klimata pārmaiņu jomā, kuras tā īsteno kopā ar Eiropas un starptautiskajiem partneriem.



Ieguldījumi atjaunojamo energoresursu un energoefektivitātes jomā

Ieguldījumiem atjaunojamajos energoresursos un energoefektivitātē ir būtiska nozīme EIB aizdevumu izsniegšanas darbībās enerģētikas nozarē, un tie veicina Eiropas energoapgādes ilgtspējību, konkurētspēju un drošību.

Ieguldījumi atjaunojamajos energoresursos un energoefektivitātē ir labākais veids, kā palīdzēt Eiropas Savienībai līdz 2020. gadam sasniegt tās mērķus enerģētikas un klimata aizsardzības jomās. Šie mērķi ietver siltumnīcefektu izraisošo gāzu emisiju samazināšanu par 20 % salīdzinājumā ar 1990. gada līmeni, atjaunojamās enerģijas īpatsvara pieaugumu līdz 20 % galīgajā enerģijas patēriņā, kā arī energoefektivitātes pieaugumu par 20 %.

Atjaunojamie energoresursi

EIB aizdevumu pieaugums atjaunojamo energoresursu jomā pēdējo gadu laikā ir bijis ārkārtīgi liels, un to summa 2010. gadā sasniedza 6,2 miljardus eiro. Atjaunojamajiem energoresursiem paredzēto aizdevumu īpatsvars kopējā EIB enerģētikas aizdevumu portfelī ir pieaudzis no nepilniem 10 % 2006. gadā līdz gandrīz 30 % 2009. gadā un 34 % 2010. gadā. Lielākā daļa šo aizdevumu ir paredzēti vēja un saules enerģijas projektiem.

Starp EIB atbalstītajiem ieguldījumiem 2010. gadā bija Enel Green Power (EGP) ieguldījumu programma Itālijā, kuras darbības mērķis ir 840 MW lielu atjaunojamo energoresursu nodrošināšana, pateicoties jaunu maza un vidēja izmēra vēja parku un fotovoltu spēkstaciju izveidei 50 vietās visā Itālijas teritorijā, lielāko daļu izvietojot valsts dienvidos. Kopējās EGP trīs gadu ieguldījumu programmas izmaksas veidos aptuveni 1,26 miljardus eiro, no kuriem gandrīz pusi sedz EIB.

EIB aizdevumu pieaugums atjaunojamo energoresursu jomā ir bijis ārkārtīgi liels



Eolicas de Mougueiras, Portugāle

ES strauji pieaug ieguldījumi jūras vēja enerģijas parkos. EIB 2010. gadā aizdeva 450 miljonus eiro Thornton Bank jūras vēja enerģijas parka, kas atrodas Ziemeļjūrā aptuveni 30 km attālumā no Beļģijas krasta, otrā un trešā posma būvniecībai. Būvniecība tiks veikta no 2011. līdz 2013. gadam, un šī būs pirmā reize, kad tiks izmantotas jūras vēja turbīnas ar 6 MW jaudu. Šo 48 turbīnu jauda būs 295 MW, bet vēja parka kopējā jauda sasniegs 325 MW, kas ir pietiekami, lai nodrošinātu ar elektroenerģiju 600 000 iedzīvotāju un samazinātu ikgadējās oglekļa emisijas par 450 000 tonnu. EIB aizdevums ir daļa no nesegtas finansējuma paketes 1,3 miljardu eiro apmērā, kurā piedalījās arī divas eksporta kredītu aģentūras un septiņas komercbankas. Žurnālā Project Finance International šī finansējuma pakete tika atzīta par „Gada darījumu atjaunojamo energoresursu jomā”.

Energoefektivitāte

EIB aizdevumu summa energoefektivitātes jomā 2008. un 2009. gadā tika dubultota un veidoja 1,5 miljardus eiro, turklāt arī 2010. gadā tā turpināja pieaugt, sa-

sniedzot 2,3 miljardus eiro. Kopumā energoefektivitātes apsvērumi tiek integrēti visos bankas novērtētajos projektos.

2010. gadā EIB izsniedza 70 miljonus eiro lielu aizdevumu Bukarestes pašvaldībai, lai finansētu daudzstāvu dzīvojamo māju atjaunošanu Rumānijas galvaspilsētā, tādējādi uzlabojot to energoefektivitāti. Šie līdzekļi palīdzēs samazināt siltināšanas projekta ietvaros atjaunoto ēku enerģijas patēriņu par aptuveni 50 %. Pēc programmas pilnīgas pabeigšanas ik gadu varēs ietaupīt aptuveni 160 GWh enerģijas.

ELENA ir kopēja EIB un Eiropas Komisijas iniciatīva, kas palīdz vietējām pašvaldībām sagatavot projektus energoefektivitātes un atjaunojamo energoresursu jomā. Tās ietvaros ir rastas iespējas nākamajos gados nodrošināt ieguldījumus vairāk nekā 2 miljardu eiro apmērā. Barselonas province ir sasniegusi vislielāko progresu sagatavošanas darbu veikšanā 500 miljonu eiro vērtās programmas ietvaros, kuras mērķis ir uzstādīt saules enerģijas paneļus uz sabiedrisko ēku jumtiem un uzlabot energoefektivitāti par 280 GWh gadā, tādējādi samazinot ikgadējās CO₂ emisijas par apjomu, kas līdzvērtīgs 170 000 līdz 200 000 tonnu.



Projekts „Sunray Montalto di Castro photovoltaic”

Montalto di Castro pilsētai Itālijā izsniegtais 98 miljonu eiro lielais aizdevums atbalstīja divu fotovoltu spēkstaciju būvniecību un darbību, kurās tiek izmantoti kustīgi paneļi, kas dienas laikā seko līdzī saules ceļam, tādējādi nodrošinot par 25 % vairāk enerģijas, nekā izmantojot fiksētās sistēmas. Ieguldījumi atjaunojamajos energoresursos tiek finansēti ar obligācijām, kuras projektu virzītāji emitē ar īpaši šim nolūkam dibinātas sabiedrības starpniecību. EIB aktīvi iesaistījās darījuma strukturēšanā un, tā kā banka iegādājās pusi obligāciju, tā ir uzskatāma par galveno finansētāju. Darījums jau tagad ir nodrošinājis ievērojamu laba parauga efektu starp institucionālajiem ieguldītājiem. Žurnāls „Project Finance International” izvēlējās to par „Gada darījumu ar obligācijām”.

Sunray Montalto di Castro photovoltaic, Itālija



Oglekļa emisiju finansējums un oglekļa uzglabāšana

Iniciatīvas oglekļa emisiju finansējuma jomā ir cieši saistītas ar EIB reakciju uz klimata pārmaiņu izraisītajiem izaicinājumiem.

Rūpnieciski attīstītās valstis 1997. gadā parakstīja Kioto protokolu, tādējādi apņēmoties samazināt siltumnīcefektu izraisošo gāzu (GHG) emisijas. Tomēr, lai īstenotu savus mērķus, tās var finansēt GHG emisiju samazinājumu citās pasaules vietās. Tādēļ ir izveidoti oglekļa kredītu tirgi, kuros var pārdot GHG emisiju tiesības. Turklāt ES 2005. gadā izveidoja Eiropas emisiju kvotu tirdzniecības sistēmu. ES 2008. gadā apņēmas līdz 2020. gadam samazināt GHG emisijas par 20 %, salīdzinot ar 1990. gada līmeni.

EIB nozīme oglekļa emisiju finansējuma jomā

Lai veicinātu oglekļa kredītu tirdzniecību, banka sadarbībā ar citām nacionālām un starptautiskām publiskā un privātā finansējuma iestādēm ir izveidojusi uz tirgu balstītu instrumentu kopumu. EIB iesaistīšanās oglekļa fondu finansēšanā veicina publiskā un privātā sektora kapitāla izmantošanu ar zemām oglekļa emisijām saistītu projektu atbalstam.

EIB līdzfinansētie oglekļa fondi pārsvarā paredzēti mazāk attīstītiem oglekļa tirgus reģioniem. Šie fondi pārka oglekļa kredītus, kas iegūti, veicot videi draudzīgus ieguldījumus, lai pēc tam tos pārdotu tālāk valstīm un uzņēmumiem, kam tie nepieciešami, lai sasniegtu izvirzītos emisiju mērķus. Tādējādi fondi palīdz izpildīt šo uzņēmumu saistības attiecībā uz atbilstību noteiktajam oglekļa emisiju daudzumam gan ES, gan starptautiskā līmenī, it īpaši ES emisiju kvotu tirdzniecības sistēmas un starptautisko līgumu ietvaros. Turklāt fondi palīdz jaunattīstības valstīm un valstīm, kur ekonomika atrodas pārejas posmā, piesaistīt finansējumu ieguldījumiem, kas veicina oglekļa emisiju līmeņa samazināšanu.



Elektrostacija, kas balstīta uz centrālā torņa tehnoloģiju — Solucar, Spānija

Īpaši pielāgojot mērķus, struktūru, reģionālo politiku un dalībniekus, visi EIB finansētie oglekļa fondi ir radīti, lai palielinātu tirgus jaudu un, nevis izkonkurētu privātā sektora dalībniekus oglekļa tirgū, bet drīzāk papildinātu šo tirgu ar jauniem dalībniekiem. Tiek paredzēts, ka EIB oglekļa fondu iniciatīvas veicinās tirgus attīstību un sekmēs uzticību reglamentējošiem noteikumiem, it īpaši attiecībā uz laika posmu pēc 2012. gada, kad Kioto protokols vairs nebūs spēkā. Tādējādi banka palīdz atbalstīt projektus un tirgus, kas citādi nebūtu attīstīti.

EIB līdzfinansētie oglekļa fondi

Lai atbalstītu oglekļa tirgus attīstību valstīs, kas pārstāv plašu reģionu no Centrāleiropas un Austrumeiropas līdz pat Vidusāzijai, EIB kopā ar ERAB izveidoja Daudzpusējo oglekļa kredītu fondu (MCCF). Tā uzdevums ir palīdzēt šīm valstīm sasniegt obligātos un brīvprātīgos emisiju samazināšanas mērķus. MCCF piesaistītie 208,5 miljoni eiro pārsvarā tiek ieguldīti ar projektiem saistītos oglekļa kredītos, tomēr tos izmanto arī videi draudzīgu ieguldījumu programmās.

Kopējā EIB/KfW oglekļa iegādes programma ietver pirmo līdzekļu piešķirumu, kas paredzēts, lai palīdzētu maziem un vidējiem ES uzņēmumiem darboties saskaņā ar ES emisijas kvotu tirdzniecības sistēmu. Otrais šīs programmas līdzekļu piešķirums paredzēts, lai atbalstītu projektus trūcīgākajās un vismazāk attīstītajās valstīs. EIB un KfW 2. oglekļa programma ietver gan Kioto emisiju kredītos, gan arī tos, kas paredzēti laika posmam pēc Kioto protokola darbības termiņa beigām. Kopējais šo divu piešķirumu budžets veido aptuveni 190 miljonus eiro.

Oglekļa fonds laika posmam pēc 2012. gada ir kopēja EIB un četru citu publiskā finansējuma iestāžu iniciatīva, kuras mērķis ir stiprināt pārliecību par regulatīva režīma izveides nepieciešamību pēc Kioto protokola darbības beigām. Fonda budžets ir 125 miljoni eiro, un tas ir pirmais šāda veida fonds. Pateicoties oglekļa kredītu iegādei, kas panākta, izmantojot vēja enerģiju, uzlabo-

Oglekļa kredīti no Igaunijas un Lietuvas

ERAB un EIB kopīgi pārvaldītais Daudzpusējais oglekļa kredītu fonds 2010. gadā vienojās par oglekļa kredītu pirkšanu no vairākiem vēja parkiem, kurus pārvalda atjaunojamo energoresursu uzņēmums „OÜ Nelja Energia”, kas pilnībā pieder „Fre-energy AS” – vadošajam Igaunijas ieguldītājam atjaunojamajos energoresursos Austrumeiropā. Saskaņā ar pirkuma līgumu Daudzpusējais oglekļa kredītu fonds iegādāsies oglekļa kredītos, kas iegūti no sešiem vēja parkiem, kuru kopējā jauda Igaunijā un Lietuvā ir 76 MW.

tas atkritumu apsaimniekošanas un energoefektivitātes tehnoloģijas, fonds jau ir devis ieguldījumu dažādu projektu izstrādē Āzijā, Āfrikā un Latīņamerikā.

EIB sadarbībā ar Pasaules Banku ir izveidojusi Eiropas Oglekļa fondu (CFE), kas paredzēts ES dalībvalstīm un Eiropas privātajam sektoram. Šis fonds, kura kapitāls ir 50 miljoni eiro, iegādājas emisiju kredītos no projektiem, kas atbilst Kioto protokola elastīgajiem mehānis-





miem un ES emisijas kvotu tirdzniecības sistēmai. Turklāt Eiropas Oglekļa fonds var ieguldīt līdz pat 20 % no tā kapitāla videi draudzīgu ieguldījumu programmās.

Fonds Capital Carbone Maroc, kas ir pirmais oglekļa fonds tajā Āfrikas daļā, kur dominē franču valoda, kā arī pirmais kopā ar EIB izveidotais nacionālais fonds, iepērk oglekļa kredītus laika posmā no 2008. līdz 2017. gadam, tādējādi atbalstot tīras attīstības mehānismu (CDM) projektus. Fonda vērtība ir 300 miljoni Marokas dināru (vairāk nekā 26 miljoni eiro).

Oglekļa savākšana un uzglabāšana

EIB cieši sadarbojas ar Eiropas Komisiju, lai atbalstītu oglekļa savākšanas un uzglabāšanas (CCS) projektu demonstrācijas programmām paredzētos mehānismus Eiropā un ārpus tās.

2010. gadā tika uzsākta EIB un Komisijas sadarbība, kuras mērķis ir īstenot demonstrācijas projektus pasaulē

lielākajai ieguldījumu programmai zemu oglekļa emisiju un atjaunojamo energoresursu jomās. Iniciatīva, kas pazīstama kā NER300, sniegs ievērojamu finansiālu atbalstu vismaz astoņiem projektiem, kas saistīti ar oglekļa savākšanas un uzglabāšanas tehnoloģijām, un vismaz 34 projektiem, kas saistīti ar novatoriskām atjaunojamo energoresursu tehnoloģijām. Tās mērķis ir veicināt Eiropā zema oglekļa ekonomiku, radot jaunas videi draudzīgas darbavietas un sekmējot ES ambiciozo mērķu sasniegšanu klimata pārmaiņu jomā.

Pirmais uzaicinājums iesniegt priekšlikumus tika izsludināts novembrī, tādējādi apliecinot, ka iniciatīvas NER300 īstenošana ir sākusies. Iniciatīvas nosaukums atspoguļo to, ka tās finansējumā tiks izmantoti 300 miljoni emisiju kvotu no emisiju tirdzniecības sistēmas rezerves, kas paredzēta jaunajiem dalībniekiem (New Entrants Reserve – NER). Ņemot vērā pašreizējās emisiju kvotu tirgus cenas, iniciatīvas vērtība ir aptuveni 4,5 miljardi eiro, un līdz ar to tā ir lielākā šāda veida programma pasaulē. Programma piesaistīs ieguldījumu vairāk nekā 9 miljardu eiro vērtībā.



EIB oglekļa fondi sekmē uzticību regulamentējošiem noteikumiem

Pilsētu ilgtspējības veicināšana



Videi draudzīgas un ilgtspējīgas pilsētas ir klimata politikas prioritāte.

Oresundas tilts, kas savieno Dāniju ar Zviedriju

EIB 2010. gadā aizdeva 14,7 miljardus eiro, lai ieguldījumi pilsētvides atjaunošanā, pilsētu transportā un slimnīcās padarītu Eiropas pilsētas ilgtspējīgākas.

JESSICA pilsētām

Ilgspējīga pilsētu attīstība ir galvenais iniciatīvas JESSICA (Vienotais Eiropas atbalsts ilgtspējīgiem ieguldījumiem pilsētu apvidos) uzdevums. Šo iniciatīvu Eiropas Komisija un Eiropas Investīciju banka izstrādāja sadarbībā ar Eiropas Padomes Attīstības banku. Iniciatīva JESSICA sniedz dalībvalstīm iespēju izmantot daļu no ES struktūrfondu atbalsta, lai veiktu atmaksājamus ieguldījumus projektos, kas ietilpst integrētos ilgtspējīgas pilsētvides attīstības plānos. Šie ieguldījumi, kas var tikt veikti pašu kapitāla, aizdevumu vai garantiju veidā, projektiem tiek piedāvāti ar pilsētu attīstības fondu un līdzdalības fondu starpniecību.

Līdz 2010. gada beigām tika parakstīti 15 līdzdalības fondu līgumi par vairāk nekā 1,5 miljardiem eiro. Viens no tiem bija ar Grieķijā izveidoto līdzdalības fondu: līgums par 258 miljoniem eiro tika noslēgts ar Ekonomikas ministriju, kas kopā ar EIB un Grieķijas pašvaldībām noteiks atbilstošus pilsētvides projektus. Skotijā JESSICA fonds ieguldīs 50 miljonus mārciņu uzņēmējdarbības centru un transporta mezglu rekonstrukcijā, kā arī videi draudzīgu mājokļu programmās. Rekonstrukcijas darbi ietver pamestu teritoriju atjaunošanu, lai izveidotu jaunas telpas uzņēmējdarbībai, bezvadu tehnoloģiju zonas, veicinātu sociālo mājokļu apgādi ar zaļo enerģiju, kā arī efektīvākas transporta sistēmas izveidi. Lietuva 2010. gadā kļuva par pirmo valsti, kurā JESSICA fondi tika izmaksāti starpniekiem un piešķirti noteiktiem pilsētvides atjaunošanas projektiem.



Tirs transports

Videi draudzīgs sabiedriskais transports ir ārkārtīgi nozīmīgs ilgtspējīgu pilsētu attīstībā. Ieguldījumi sabiedriskajā transportā veicina pāreju no privātā uz sabiedrisko transportu un samazina sastrēgumus, tādējādi ne tikai uzlabojot gaisa kvalitāti un samazinot troksni, bet arī palīdzot risināt ar klimata pārmaiņām saistītās problēmas, jo sekmē energoefektivitāti un samazina siltumnīcefektu izraisošo gāzu emisijas. EIB aizdevumi projektiem sabiedriskā transporta jomā ES 2010. gadā sasniedza 8,5 miljardus eiro.

Videi draudzīgs sabiedriskais transports ir ārkārtīgi nozīmīgs ilgtspējīgu pilsētu attīstībā

Pateicoties jaunas pazemes dzelzceļa līnijas būvniecībai, ko daļēji finansē EIB, no 2018. gada divkāršosies Stokholmā strādājošo pārvietošanās iespējas ar vilcienu. Banka nodrošina, ka Citybanan projektam, kas saistīts ar vietējās satiksmes vilciena tuneļa izbūvi zem Stokholmas centrālās daļas, būs pieejami 600 miljoni eiro. Projekta ietvaros zem pilsētas vēsturiskā centra tiks izbūvēts 6 km garš tuneļa posms, divas jaunas apakšzemes stacijas un dzelzceļa tilts. Projekts samazinās esošās dzelzceļa līnijas noslogotību maršrutos, kas šķērso pilsētu, tādējādi ļaujot paplašināt vilciena satiksmi reģionālā un valsts mērogā. Sabiedriskais transports kļūs izdevīgāks, mudinot strādājošos atteikties no autoceļu izmantošanas, kas savukārt ievērojami uzlabos vides kvalitāti. Citybanan ir arī prioritārs ES projekts Eiropas transporta tīklu (TEN) ietvaros un ietilpst Ziemeļu trīsstūra programmā, kas paredzēta autoceļu, dzelzceļa un jūrasceļu infrastruktūras modernizācijai Somijā un Zviedrijā.

EIB finansējums ieguldījumiem pilsētu transportā un dzelzceļā neaprobežojas tikai ar ES dalībvalstīm. Piemēram, Vjetnamā banka izsniedza divus aizdevumus 223 miljonu eiro apmērā, lai atbalstītu metro līniju projektus Hanojas un Hošiminas pilsētās.

Sabiedriskā transporta sistēmas šajās divās pilsētās palīdz samazināt piesārņojumu un degvielas patēriņu, nodrošinot uzticamu, ātru un videi draudzīgu sliežu transportu maršrutos, pa kuriem agrāk bija iespējams pārvietoties tikai ar autoceļiem paredzētu transportu. Projekts uzlabos daudzu cilvēku mobilitātes iespējas un samazinās satiksmes sastrēgumus. Līdz šim brīdim EIB ir finansējusi aptuveni 80 metro projektus ES un 10 projektus ārpus tās.

Izdevīga atkritumu apsaimniekošana

Vienas personas saražoto sadzīves atkritumu vidējais ikgadējais daudzums ES 27 dalībvalstīs ir 525 kg. No vienas puses nepareiza šo atkritumu apsaimniekošana tiešā veidā negatīvi ietekmē dzīves kvalitāti, sabiedrības veselību, vidi un klimata pārmaiņas. No otras puses atkritumi ir potenciāli vērtīgu resursu zudums materiālu un enerģijas veidā, jo to atkārtota izmantošana, pārstrāde un reģenerācija var nodrošināt ievērojamus tiešos ieguvumus. Tāpēc cieto atkritumu apsaimniekošana nav tikai ar vidi un veselību saistīts izaicinājums, bet arī zaļās ekonomikas iespēja. Ar bankas aizdevumiem tiek atbalstīta atkritumu daudzuma samazināšana un atkārtota izmantošana, kā arī veicināti kapitāla ieguldījumi iekārtās, kas apstrādā atkritumus, kuri paliek pāri pēc otrreizējās pārstrādes, piemēram, atkritumu dedzināšanas rūpnīcas ar enerģijas atjaunošanas iespējām un biomehāniskās pārstrādes stacijas, kā arī iekārtas, kas paredzētas atsevišķi savāktu atkritumu



Renault elektriskie transportlīdzekļi, Francija



GINKGO fonds Luksemburgā

Vietējās pašvaldības meklē alternatīvus finansējuma avotus, lai segtu augstās izmaksas, kas saistītas ar piesārņoto teritoriju attīrīšanu. EIB 2010. gadā ieguldīja 15,6 miljonus eiro GINKGO – Luksemburgā reģistrētā privātā kapitāla fondā, kas iegādājās pamestās rūpniecības teritorijas Francijā un Beļģijā, attīra un pārdod tās, vai arī pirms pārdošanas atjauno, izveidojot energoefektīvus mājokļus, birojus un komerciālas ēkas.

plūsmu pārstrādei. EIB 2010. gadā šādiem projektiem aizdeva 89 miljonus eiro.

Lahti, Somijā, EIB aizdeva 75 miljonus eiro pilsētas enerģētikas uzņēmumam Lahti Energy, lai būvētu vienu no pasaulē modernākajām stacijām atkritumu pārvēršanai siltuma un elektroenerģijā. Lahti Energy ir starptautisks izcilības centrs, kas specializējas tādu apvienoto siltuma un elektroenerģijas tehnoloģiju izstrādē, kuras produktīvi izmanto siltuma enerģiju, to novadot uz centralizētajiem siltumapgādes tīkliem. Izmantojot Lahti un Helsinku uzņēmumu un mājokļu radītos atkritumus kā degvielu, jaunā stacija katru gadu pārstrādās 250 000 tonnu, saražojot 90 MW siltumenerģijas un 50 MW elektroenerģijas. Tas ir ievērojami vairāk nekā esošajās stacijās, un šie panākumi ir balstīti uz jaunu augstā temperatūrā veiktu gazifikācijas un sadedzināšanas procesu, kā arī augstu tvaika spiedienu.

Veselības aprūpe pilsētās

2010. gadā EIB aizdeva 2,7 miljardus eiro 14 ES pilsētu slimnīcām. EIB finansējums slimnīcām uzlabo sociālo un pilsētvidi, kā arī veicina kopienu ilgtspējību. Bankas aizdevumi projektiem, kas veicina vietējās ekonomikas attīstību un pilsētvides atjaunošanu, palīdz aizņēmējiem nodrošināt mūsdienīgu veselības aprūpi. Šajās slimnīcās bieži vien ir ar universitātēm saistīti pētniecības centri.

EIB aizdeva 325 miljonus eiro Lēvenas Universitātei un universitātes slimnīcai, lai atbalstītu medicīnas zinātņu universitātes pilsētiņas Gasthuisberg būvniecību un pabeigšanu. Šis ir augstākās klases medicīnas un universitāšu centrs, kas nodrošina neatliekamo palīdzību, izglītību un izpēti vienotā teritorijā Lēvenā.



Pielāgošanās klimata pārmaiņām

EIB – šobrīd lielākais aizdevumu finansējuma avots ūdenssaimniecības nozarē – ir izvirzījusi integrētu ūdens resursu pārvaldību un pielāgošanos klimata pārmaiņām par galvenajiem uzdevumiem turpmākajās aizdevumu darbībās.

Ārkārtēji laika apstākļi, kas novērojami arvien biežāk, nopietni ietekmē saldūdens avotu pieejamību un kvalitāti, radot ar ūdeni saistītas dabas katastrofas, tai skaitā sausumu un plūdus. Savlaicīgi piesardzības pasākumi, lai pielāgotos klimata pārmaiņu radītajām sekām, ir efektīvāki un nav tik dārgi kā ārkārtas palīdzība pēdējā brīdī. Tāpēc bankas finansēto projektu ūdenssaimniecības nozarē mērķis ir saldūdens resursu saglabāšana, ilgtspējīga ūdens resursu pārvaldība, jūras un piekrastes zonu aizsardzība, kā arī citi pielāgošanās pasākumi.

EIB 2010. gadā iestājās Pasaulē ūdenssaimniecības un klimata pārmaiņu aliansē, kas ir finanšu iestāžu, sabiedrisko pakalpojumu uzņēmumu, asociāciju, pētniecības institūtu un NVO tīkls.

Pasaulē

Vairums EIB pašreiz finansēto projektu, kas saistīti ar pielāgošanos klimata pārmaiņām, ir izvietoti Eiropas Savienībā. 2010. gadā banka aizdeva 20 miljonus eiro Limasolas un tās piepilsētu kanalizācijas un ūdens novadīšanas sistēmu paplašināšanai Kiprā, kas ietvēra lietus ūdens savācējsistēmu būvniecību.

Krievijā EIB kopā ar Ziemeļu Investīciju banku (NIB), ERAB un Starptautisko finanšu korporāciju finansēja Pēterburgas plūdu barjeras būvniecību. 25 km garā plūdu barjera Ņevas grīvā aizsargā Pēterburgu un tās piecus miljonus iedzīvotāju. Pārvietojamā barjera palīdz risināt lielu plūdu radīto apdraudējumu, no kā pil-



Ūdenssaimniecības un kanalizācijas stratēģiju integrēšana palielina noturību pret klimata pārmaiņām

Sanktpēterburgas dienvidrietumu notek-
ūdeņu attīrīšanas stacija, Krievija

sēta cietusi jau kopš tās dibināšanas, bet it īpaši pēdējo desmitgažu laikā. Šī ir viena no pasaulē lielākajām plūdu aizsargkonstrukcijām, un tās kopējās izmaksas ir vairāk nekā 500 miljoni eiro. EIB arī sniedz konsultācijas par projekta tehniskajiem, ekspluatācijas un vides aizsardzības aspektiem.

Ciešā sadarbībā ar Eiropas Komisiju un citām finanšu iestādēm EIB finansē arī pielāgošanās projektus jaunajās tirgus ekonomikas valstīs un jaunattīstības valstīs visā pasaulē. 2010. gadā EIB kopā ar ANO-HABITAT strādāja pie reģionālā projekta sagatavošanas valstīs pie Viktorijas ezera – Burundi, Kenijā, Ruandā, Tanzānijā un Ugandā. Ūdenssaimniecības un kanalizācijas stratēģiju integrēšanai vajadzētu palielināt noturību pret klimata pārmaiņām šajā paaugstināta riska reģionā un saglabāt ezera kā dzīvotnes un ūdens resursu avota svarīgo funkciju nākotnē. Banka jau finansē ūdenssaimniecības un kanalizācijas darbus Ugandas galvaspilsētā Kampalā, un nākamie aizdevumi tiek plānoti ar pielāgošanos klimata pārmaiņām saistītiem projektiem Mvanzā (Tanzānijā) un Kisumu (Kenijā).

Sadarbība ar citām pasaules valstīm



Moma Titanium,
Mozambika



- ↳ Kandidātvalstis un potenciālās kandidātvalstis,
- ↳ Vidusjūras reģiona valstis,
- ↳ Austrumu kaimiņvalstis,
- ↳ Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna vakstis,
- ↳ AZT un Dienvidāfrika,
- ↳ Āzija un Latīņamerika,
- ↳ Vidusāzijas valstis.

Vēja enerģijas parks, Maroka

Aizdevumi ārpus ES ir sasnieguši 8,8 miljardus eiro, un tas atspoguļo EIB ievērojamo finansiālo atbalstu projektiem ES partnervalstīs.

Lielākā daļa bankas finansēšanas darījumu ārpus Savienības tiek veikta atbilstoši ES budžeta garantijai, tā dēvēto ārējo darbību pilnvaru ietvaros, kas nosaka bankas darbības dažādos pasaules reģionos. EIB cieši sadarbojas ar ES institūcijām, ES dalībvalstu un partnervalstu valdībām, kā arī citām starptautiskām un divpusējām finanšu iestādēm, un tā ir izveidojusi ilgstošas sadarbības attiecības ar korporatīvo sektoru visā pasaulē.

2010. gadā EIB spēja saglabāt augstu aizdevumu izsniegšanas līmeni reģioniem, tai pat laikā pamazām samazinot papildu pasākumus, kas tika veikti ekonomiskās un finanšu krīzes kontekstā. Banka joprojām ir lielākais starptautiskais finansētājs ES kandidātvalstīs

un potenciālajās kandidātvalstīs. Aizdevumu apjoms Vidusjūras reģiona valstīs atkal ir sasniedzis rekordlielu līmeni un veido 2,6 miljardus eiro, bet austrumu kaimiņvalstīs gandrīz trīskāršojies, sasniedzot 631 miljonu eiro. Savukārt aizdevumi Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna valstīs (ĀKK) saņēma jaunu stimulu atjaunoto pilnvaru ietvaros, kurām ir nodrošināta dalībvalstu garantija. Klimata pārmaiņu joma varēja strauji attīstīties, pateicoties Energoresursu ilgtspējas un drošas piegādes programmas palielināšanai par 50 %. Šī programma atbalsta projektus ES kaimiņvalstīs, ĀKK valstīs, Dienvidāfrikā, kā arī Āzijā un Latīņamerikā.

Plānojot EIB turpmākās ārējās darbības

Neatkarīga „viedo ļaužu” komiteja bijušā SVF izpilddirektora Mišela Kamdesī (Michel Camdessus) vadībā veica vidusposma pārskatu par bankas darbībām ārpus ES un 2010. gada sākumā iepazīstināja ar savu no-

vērtējuma ziņojumu. Tas kalpoja par pamatu Eiropas Komisijas priekšlikumam, kura ietvaros tiek plānots izmantot fakultatīvas pilnvaras 2 miljardu eiro apjomā cīņai pret klimata pārmaiņām. Turklāt Komisija piedāvāja pašreizējo reģionālo mērķu noteikšanas sistēmu darījumiem ES garantijas ietvaros aizvietot ar horizontāliem mērķiem un īpašu uzmanību pievērst EIB finansējuma attīstības aspektiem. Komisija ierosināja arī aktivizēt EIB ārējās darbības pilnvaras attiecībā uz Lībiju, Irāku un Kambodžu. Priekšlikumi izraisīja diskusijas Eiropas Parlamentā un Padomē visa 2010. gada garumā. Ir gaidāms, ka galīgais lēmums tiks pieņemts 2011. gadā.

Papildus ārējās darbības pilnvaru vidusposma pārskatam 2010. gadā tika pārskatīts arī Kotonū nolīgums, kas nosaka vadlinijas bankas darbībām ĀKK valstīs. Jau vairāk nekā četrdesmit gadus banka darbojas kā attīstības partneris ĀKK reģiona valstīs un ir izsniegusi aizdevumus aptuveni 12,5 miljardus eiro vairāk nekā 1 000 projektu atbalstam 70 valstīs. Atjaunotās pilnvaras ļauj bankai paplašināt darbības tajās Āfrikas valstīs, kuras atrodas uz dienvidiem no Sahāras tuksneša, un arī pirmo reizi apliecina klimata pārmaiņu būtisko nozīmi ES-ĀKK partnerattiecību ietvaros.

Kaut gan bankai katrā pasaules reģionā ir konkrēti mērķi, daudzas ārpus ES esošās valstis, ar kurām EIB sadarbojas, saskaras ar līdzīgiem izaicinājumiem saistībā ar infrastruktūras vajadzībām, sagatavošanas darbiem ilgtspējīgai izaugsmei un cīņu ar klimata pārmaiņām.

Kandidātvalstis un potenciālās kandidātvalstis

EIB izsniedz aizdevumus un garantijas ES kandidātvalstīs (Horvātijā, Turcijā, Bijušajā Dienvidslāvijas Maķedonijas Republikā (BDMR), Melnkalnē un Īslandē) un potenciālajās kandidātvalstīs (Albānijā, Bosnijā un Hercegovinā, Serbijā un Kosovā saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Drošības padomes Rezolūciju Nr. 1244 (1999. g.)). Bankas darbību pamatā ir ārējo aizdevumu pilnvaras, kuras piešķirusi Eiropas Savienība un pašas bankas Pirmspievienošanās fonds.

Kopējā EIB aizdevumu summa Rietumbalkānos 2010. gadā bija 1,4 miljardi eiro. EIB ir lielākais starptautiskais finansētājs šajā reģionā. Kopējā aizdevumu summa kopš 2001. gada, kad banka atsāka darbību šajā reģionā, ir sasniegusi 7,3 miljardus eiro. Serbijai ir aizdoti 690 miljoni eiro, kas to padara par lielāko EIB finansējuma saņēmēju Rietumbalkānos. Liela līdzekļu daļa tika izlietota Eiropas transporta tīklu pabeigšanai. Turklāt 2010. gada novembrī tika atklāts pirmais EIB reģionālais birojs Belgradā.

EIB ir lielākais starptautiskais finansētājs Rietumbalkānos

Kandidātvalstis un potenciālās kandidātvalstis


Finansējums 2010. gadā (miljoni EUR)	Summa	no tās riska kapitāls
Turcija	1 935	30
Serbija	690	
Horvātija	511	
Bosnija un Hercegovina	72	
Bijusī Dienvidslāvijas Maķedonijas Republika	52	
Albānija	51	
Melnkalne	49	
Kopā	3 360	30





Vidusjūras reģiona valstis

Finansējums 2010. gadā (miljoni EUR)	Summa	no tās riska kapitāls
Ēģipte	906	
Alžīrija	500	
Tunisija	498	
Maroka	420	
Sīrija	185	10
Reģionālie	31	7
Libāna	7	
Gaza un Rietumkrasts	5	5
Kopā	2 552	22



EIB aizdevumi Turcijā 2010. gadā sasniedza 1,9 miljardus eiro. EIB aktivitāti galvenokārt veicināja nepieciešamība cīnīties ar pasaules ekonomikas un finanšu krīzi, kā arī atbalstīt gudru un ilgtspējīgu izaugsmi. EIB ir atbalstījusi Turcijas ekonomiku jau kopš krīzes sākuma, it īpaši stiprinot MVU sektoru šajā valstī, kam ar starptautiskajiem banku palīdzību 2010. gadā aizdevumos tika izsniegti 910 miljoni eiro.

Atbalsts ekonomikas attīstībai Vidusjūras reģionā

Izmantojot Vidusjūras reģionam paredzēto instrumentu FEMIP, kas ir Eiropas un Vidusjūras reģiona ieguldījumu un partnerības instruments, EIB ir ievērojami palielinājusi atbalstu šī reģiona partnervalstīm. Palielinot darījumu apjomu 2010. gadā līdz rekordlielai summai 2,6 miljardu eiro apmērā, FEMIP saviem partneriem apliecināja spēju palīdzēt modernizēt valstu politiku par spīti pasaules ekonomiskajai krīzei un nostiprināja savas pozīcijas kā vadošais ieguldītājs Vidusjūras reģiona attīstībā. Citas prioritārās nozares ietver transportu un ūdenssaimniecību, rūpniecības un privātā akciju kapitāla darījumus, kā arī cilvēkkapitāla jomu.

Kopš tā izveides 2002. gada oktobrī FEMIP ietvaros ir piešķirti vairāk nekā 12,7 miljardi eiro, lai atbalstītu Vidusjūras reģiona partnervalstu modernizāciju un palīdzētu radīt un saglabāt darbavietas šajā reģionā.

Joprojām ievērojams atbalsts tika sniegts privātajam sektoram, veidojot 55 % no kopējās parakstīto projektu summas. Papildus aizdevumu darījumu pieaugumam FEMIP darbība radīja arī ievērojamu pievienoto vērtību, it īpaši sarežģītu finanšu shēmu izveides ziņā, kas ietver, piemēram, publiskā un privātā sektora partnerības, projektu finansējumu, kā arī darbības, kas saistītas ar augstāku risku, nekā banka parasti uzņemasies. 2010. gadā aptuveni 74 % šajā reģionā veikto darījumu (kuru kopējā summa sasniedz gandrīz 1,9 miljardus eiro) tika finansēti kopā ar partnerinstitūcijām, tādējādi radot nozīmīgas sinerģijas. Ar tehniskās palīdzības sniegšanu saistīto darījumu summa 2010. gadā sasniedza 14,2 miljonus eiro.



Tanžeras osta, Maroka

Krievija un austrumu kaimiņvalstis

Finansējums 2010. gadā (miljoni EUR)	Summa
Krievijas Federācija	250
Moldova	185
Gruzija	175
Ukraina	16
Armēnija	5
Kopā	631



Galvenā kolektora būvniecība, Sanktpēterburga, Krievija

Austrumu kaimiņvalstis

EIB aizdevumu summa austrumu kaimiņvalstīs 2010. gadā sasniedza 631 miljonu eiro, kas ir gandrīz trīs reizes vairāk nekā 2009. gadā. Cieši sadarbojoties ar ERAB, banka projektus šajās valstīs finansē saskaņā ar pilnvarām 3,7 miljardu eiro apmērā, kas paredzētas aizdevumiem laika posmā no 2007. līdz 2013. gadam. Papildus ES pilnvarām EIB izveidoja pati savu Austrumu partnervalstu mehānismu 1,5 miljardu eiro apjomā, lai uz savu risku piedāvātu aizdevumus un garantijas ES ieguldījumiem šajās valstīs. Puse 2010. gadā veikto aizdevumu tika ieguldīti enerģētikas nozarē, bet pārējie bija vērsti uz projektiem ūdenssaimniecības un transporta jomās, kā arī agrorūpniecības nozari un MVU kredītlīnijām. Banka 2010. gada decembrī ieviesa jaunu tehniskās palīdzības mehānismu – Austrumu kaimiņvalstu tehniskās palīdzības trasta fondu (EPTATF), kura mērķis ir veicināt darījumu efektivitāti un paātrināt sekmīgu projektu īstenošanu šajā reģionā.

Vidusāzija

No tām Vidusāzijas valstīm, kuras atbilst EIB finansējuma saņemšanai (Kazahstāna, Kirgizstāna, Tadžikistāna, Turkmēnistāna un Uzbekistāna), Kazahstāna 2010. gadā kļuva par otro valsti, kas parakstījusi pamat nolīgumu, sekojot Tadžikistānas piemēram, kas to parakstīja 2009. gadā. Pašlaik novērtējuma stadijā ir trīs projekti 328 miljonu eiro vērtībā ūdenssaimniecības, enerģētikas un klimata pārmaiņu jomās. Banka 2011. gada sākumā plāno parakstīt pamat nolīgumu ar Kirgizstānu un vienlaikus turpina darbu pie līgumu sagatavošanas ar Turkmēnistānu un Uzbekistānu.



Moma Titanium, Mozambika

*Jau vairāk nekā četrdesmit gadus
banka darbojas kā attīstības partneris
ĀKK reģiona valstīs*

ĀKK valstīs un Dienvidāfrika

Āfrikas, Karību jūras un Klusā okeāna reģiona valstīs EIB parasti atbalsta iniciatīvas, kas sekmē privātā sektora attīstību, piemēram, ieguldījumus MVU, bet vienlaikus arī pievērš īpašu uzmanību liela mēroga ražošanas infrastruktūras projektiem, tai skaitā atjaunojamo energoresursu projektiem, energoefektivitātes iniciatīvām un citiem projektiem, kas risina ar klimata pārmaiņām saistītus jautājumus. Ekonomikas un finanšu krīzes laikā EIB cenšas nodrošināt pārdomātus ieguldījumus, kas sniedz atbalstu nabadzīgākajiem reģioniem un veicina ilgtspējīgu attīstību.

Finansējums EIB darbībām tiek nodrošināts no ES dalībvalstu budžeta ar ieguldījumu mehānisma palīdzību, kā arī, izsniedzot aizdevumus uz savu risku no bankas pašas līdzekļiem. Ieguldījumu mehānisma ietvaros parakstīto aizdevumu apjoms 2010. gadā sasniedza 374 miljonus eiro. Vēl 598 miljoni eiro 2010. gadā tika izsniegti ĀKK projektiem no bankas pašas līdzekļiem. Atsevišķu pilnvaru ietvaros banka aizdeva 50 miljonus eiro projektiem Dienvidāfrikas Republikā.

Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna valstīs, aizjūras zemes un teritorijas (AZT) un Dienvidāfrika

Finansējums 2010. gadā (miljoni EUR)	Summa	no tās riska kapitāls
Āfrika	738	182
Rietumu reģions	279	82
Austrumu reģions	260	40
Dienvidu un Indijas okeāna reģions	145	5
Daudzreģionālie	45	45
Centrālais un ekvatoriālais reģions	10	10
Karību jūras reģions	48	7
Klusā okeāna reģions	9	9
ĀKK reģioni	162	162
AZT	15	15
Kopā ĀKK-AZT	972	374
Dienvidāfrika	50	



Āzija un Latīņamerika

Finansējums 2010. gadā (miljoni EUR)	Summa
Latīņamerika	499
Brazīlija	420
Meksika	79
Āzija	723
Ķīna	500
Vjetnama	223
Kopā	1 222



Ekonomiskā sadarbība ar Āziju un Latīņameriku

2010. gadā EIB izsniedza aizdevumus Āzijā un Latīņamerikā (ĀLA) 1,2 miljardu eiro apmērā. Āzijā tika ieguldīti aptuveni 723 miljoni eiro, bet ieguldījumi Latīņamerikā sasniedza 499 miljonus eiro. Saskaņā ar pašreizējām pilnvarām EIB Āzijā un Latīņamerikā laika posmā no 2007. līdz 2013. gadam var aizdot līdz

3,8 miljardiem eiro. Bankas aizdevumu izsniegšanas darbības ĀLA valstīs tiek veiktas kā daļa no ES ekonomiskās stratēģijas, kas paredz sadarbību ar šiem reģioniem. Šī stratēģija atbalsta ES klātbūtni ar ārvalstu tiešo ieguldījumu, kā arī tehnoloģiju un prasmju nodošanas starpniecību, kā arī ietver vides aizsardzību, it īpaši ar klimata pārmaiņām saistītus projektus un tādus projektus, kuri veicina energoapgādes drošību.



Hanojas metro, Vjetnama



Jauns programmas aizdevums Ķīnai klimata pārmaiņu jomā

Pateicoties pirmā 2007. gadā parakstītā aizdevuma panākumiem, 2010. gada decembrī tika parakstīts jauns 500 miljonu eiro vērts programmas aizdevums Ķīnai klimata pārmaiņu jomā, tādējādi apliecinot, ka EIB turpina palīdzēt šai valstij cīņā ar klimata pārmaiņām. Pirmais 500 miljonu eiro aizdevums palīdzēja īstenot vairākus projektus, ieskaitot apmežošanas programmas, vēja parkus, nelielas hidroelektrostaciju programmas, kā arī ieguldījumus energoefektivitātē un piesārņojuma samazināšanā rūpniecības nozarē. Šis darījums ir viens no EIB visefektīvākajiem aizdevumiem siltumnīcefektu izraisīto gāzu emisiju ziņā, un saskaņā ar aprēķiniem, tiklīdz visi apakšprojekti tiks īstenoti un darbosies, tas samazinās ikgadējās CO₂ emisijas par 2 miljoniem tonnu.

Vienota rīcība kopā ar Eiropas Komisiju un citām starptautiskām finanšu iestādēm



8. Eiropas reģionu
un pilsētu nedēļa,
atvērto durvju dienas



Tā kā EIB grupa ir Eiropas Savienības finanšu iestāde, tā līdztekus ES budžetam ir viens no diviem finansējuma avotiem, kas paredzēti ieguldījumiem ES politikas mērķu atbalstam.

Attiecībā uz šādiem ilgtermiņa ienesīgiem ieguldījumiem katram finansējuma veidam – gan piešķirumiem, gan aizdevumiem – ir raksturīgas specifiskas iezīmes un priekšrocības. EIB grupas un Komisijas kopējās iniciatīvas, kas izstrādātas pašreizējās finanšu programmas (2007.–2013. gads) ietvaros, ir uzskatāmi parādījusi, kā var piesaistīt vairāk līdzekļu, apvienojot šos abus instrumentus. ES reģionālā politika, kā arī inovācijas un transports ir starp tām nozarēm, kas pierāda šādas pieejas izdevīgumu.

Reģionālā politika

ES reģionālās politikas mērķis ir risināt jautājumus, kas saistīti ar atšķirībām starp ekonomiski spēcīgiem un mazāk attīstītiem reģioniem, un pēc iespējas efektīvāk izmantot pieejamos līdzekļus. Reģionālā politika īpaši uzsver nepieciešamību koordinēt pieejamos ES, valstu un reģionālos finanšu instrumentus ar mērķi veicināt reģionālo integrāciju. Šajā kontekstā EIB grupai ir piešķirta būtiska nozīme, kā to pierāda jaunas kopējās iniciatīvas ar Eiropas Komisiju un dalībvalstīm vai reģioniem.

Pašreizējā 2007.–2013. gada ES kohēzijas politikas plānošanas perioda ietvaros ir pieaugusi EIB un EIF nozīme plānošanā un programmu izstrādē, ieskaitot tehnisko palīdzību projektu sagatavošanā, projektu novērtēšanā, finanšu inženierijā un uzraudzībā. Partnerattiecības ar Komisiju tiek stiprinātas, pateicoties vairākām kopējām iniciatīvām, kas tieši saistītas ar kohēzijas politiku, piemēram, JASPERS, JESSICA, JEREMIE, JASMINE, un tāpat arī riska dalīšanas instrumentiem, piemēram, riska dalīšanas finanšu mehānismam un TEN transporta tīklu garantijas instrumentam, kas visi ir vērsti uz savstarpēji papildinošiem ES mērķiem.

Četri „J”

JASPERS, JESSICA, JEREMIE un JASMINE – četras „J” iniciatīvas – ir šo ciešo partnerattiecību rezultāts. Tās visas ir kopējās iniciatīvas, kas apvieno EIB grupas un Eiropas Komisijas finansējumu un cilvēkresursus.

JASPERS ir Kopēja palīdzība projektu sagatavošanai Eiropas reģionos, kuru pārvalda EIB, bet līdzfinansē Komisija, ERAB un KfW (Vācijas Attīstības banka). Tā ir vērstā uz palīdzību valstīm, kas saņem finansējuma piešķirumus struktūrfondu ietvaros, lai sagatavotu rūpīgi izstrādātus infrastruktūras projektu pieteikumus, un nodrošina tehnisko palīdzību.



Sabiedriskais transports — Hamburga, Vācija

JESSICA ir Vienotais Eiropas atbalsts ilgtspējīgiem ieguldījumiem pilsētu apvidos, kuru izveidoja EIB kopā ar Komisiju un Eiropas Padomes Attīstības banku. Šīs iniciatīvas ietvaros tiek izmantoti finanšu inženierijas mehānismi, lai atbalstītu ieguldījumus ilgtspējīgā pilsētu attīstībā, izmantojot struktūrfondu līdzekļus tādu vairākkārtēji izmantojamu un atmaksājumu aizdevumu finansējumam, kuri paredzēti peļņu nesošiem ieguldījumiem.

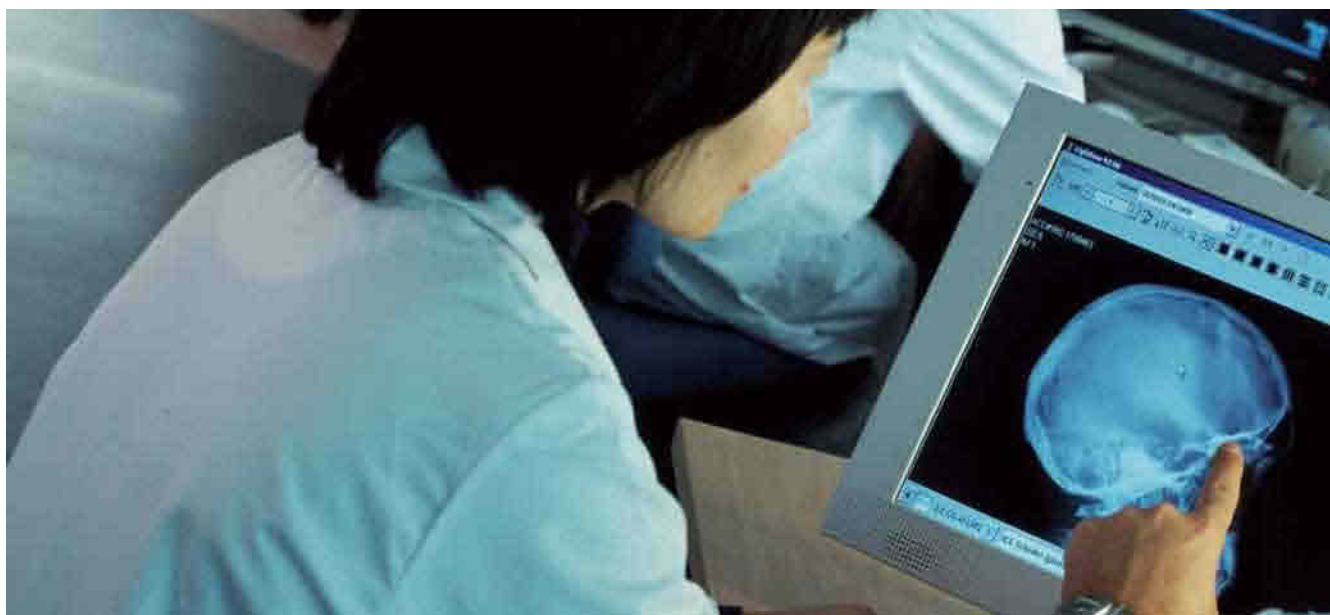
JEREMIE ir Eiropas apvienoto resursu mehānisms mikrouzņēmumiem, mazajiem un vidējiem uzņēmumiem. Eiropas Investīciju fonds sadarbojas ar Komisiju, lai piedāvātu valstu un reģionālajām vadošajām iestādēm iespēju izmantot struktūrfondu līdzekļus, lai veicinātu MVU piekļuvi finansējumam un finanšu inženierijas produktiem reģionos.

JASMINE ir Vienotā rīcība mikrofinansu iestāžu atbalstam Eiropā, un tās mērķis ir mikrokreditēšanas attīstība. EIF ir pilnvarots pārvaldīt daļu šīs iniciatīvas, lai nodrošinātu finansiālu atbalstu mikrofinansējuma iestādēm no EIB resursiem, kā arī tehnisko palīdzību no Eiropas Komisijas līdzekļiem.

Riska dalīšana inovāciju jomā

Lai varētu finansēt ieguldījumus ar augstāku risku un lielākām potenciālā ieguvuma iespējām pētniecības, attīstības un inovāciju jomā, EIB un Komisija izveidoja RSFF – riska dalīšanas finanšu mehānismu. Pateicoties 1 miljardam eiro no bankas uzkrājumiem un vēl 1 miljardam eiro no Komisijas 7. izpētes pamatprogrammas, šim mehānismam ir 2 miljardu eiro liels kapitāla ietaupījums, kas bankai 2006.–2013. gada periodā ļauj izsniegt aizdevumus līdz pat 10 miljardu eiro apmērā vismaz divtik lieliem ieguldījumiem jaunākajos sasniegumos pētniecības, attīstības un inovāciju jomā. Neatkarīgu ekspertu veiktajā vidusposma pārskatā 2010. gadā tika izdarīti pozitīvi secinājumi un ieteikts paplašināt un padziļināt tādu mehānismu kā RSFF izmantošanu.

EIB un Komisijas kopējās iniciatīvas var piesaistīt vairāk līdzekļu



Pētniecība, attīstība un inovācijas — atbalsts programmatūras un attēlu veidošanas tehnoloģiju attīstībai veselības aprūpes nozarē, Beļģija



Riska dalīšana ieguldījumiem transporta nozarē

EIB un Komisijas izveidotā aizdevumu garantiju instrumenta Eiropas transporta tīklu projektu finansēšanai (LGTT) mērķis ir risināt ar satiksmes risku saistītos jautājumus šādos projektos iesaistītajiem privātajiem ieguldītājiem. Šis riska instruments saņem vienādu finansējumu no abām iestādēm un nodrošina ar satiksmi saistīto ieņēmumu risku mazināšanu svarīgajā projekta darbības sākumposmā, jo bieži jāpaiet ilgākam laikam, pirms satiksmes plūsma sasniedz līmeni, kāds nepieciešams, lai gūtu pietiekamus ieņēmumus. 2010. gadā tika izsniegta pirmā 70 miljonu eiro vērtā LGTT garantija publiskā un privātā sektora partnerības projektam, kura ietvaros tiek atjaunots un modernizēts C-25 autoceļš Katalonijas ziemeļos un kuram EIB piešķīra 200 miljonus eiro.

Citas īpašas darbības ES

ELENA ir Eiropas vietējā enerģijas atbalsta instruments – kopēja tehniskās palīdzības iniciatīva, kuru izveidojusi

EIB un Komisija. ELENA līdzekļus var izmantot programmu, uzņēmējdarbības plānu un energoauditu struktūrēšanai, konkursa procedūru un līgumu sagatavošanai, kā arī, lai segtu projektu īstenošanai nepieciešamo iekārtu izmaksas. Īsi sakot, visam, kas nepieciešams, lai pilsētu un reģionu projekti ilgtspējīgas enerģijas jomā būtu gatavi saņemt EIB finansējumu.

Ieguldījumu programmas var ietvert energoefektivitātes uzlabošanas pasākumus attiecībā uz ēkām un ielas apgaismojumu, atjaunojamās enerģijas avotu izbūvi ēkās vai arī tādu centralizētās apkures tīklu atjaunošanu vai būvniecību, kas izmanto koģenerāciju vai atjaunojamus energoresursus. Ieguldījumu mērķi ietver arī pilsētas transporta programmas, piemēram, energoefektīvu autobusu un transportlīdzekļu, kas izmanto alternatīvu degvielu, infrastruktūras ieviešanu.

Eiropas Komisija 2010. gadā ieviesa iniciatīvu NER300. Tā ir saistīta ar pasaulē lielāko piešķirumu programmu, kas paredzēta oglekļa savākšanai un uzglabāšanai (CCS), kā arī inovatīviem atjaunojamās enerģijas tehnoloģiju demonstrācijas projektiem. Eiropas Investīciju bankas atbalsts šīs iniciatīvas īstenošanā būs saistīts ar projektu novērtēšanu un emisijas kvotu tirdzniecību, kuras ienākumi pēc tam tiks izmantoti piešķirumu finansēšanai. Iniciatīvas nosaukums ir radies, pateicoties šīm emisiju kvotām: NER (finansējums no ES emisiju tirdzniecības sistēmas rezerves, kas paredzēta jaunaunajiem dalībniekiem – new entrants reserve).

Līdzekļu apvienošana darījumiem ārpus ES

Attiecībā uz darbībām ārpus ES banka cieši sadarbojas ar ES iestādēm, ES dalībvalstu un partnervalstu valdībām, kā arī ar starptautiskām un divpusējām finanšu iestādēm. ES kaimiņvalstīs un partnervalstīs vien līdzfinansējums sasniedza 73 % no kopējās 2010. gadā parakstītās summas. ĀKK reģiona valstīs EIB jau ilgstoši apvieno aizdevumus ar ES piešķirumiem.



Atbildīga iestāde





Korporatīvā atbildība ir būtisks priekšnosacījums EIB misijai atbalstīt pārdomātus ieguldījumus, kas veicina ES politikas mērķu sasniegšanu.

Banka ir cieši apņēmusies iekļaut vides un sociālos apsvērumus tās uzņēmējdarbībā, nodrošināt atbilstošu pārvaldību, pārskatāmību un atbildību gan attiecībā uz sevi, gan sadarbības partneriem, nodrošināt, ka tās finansētie ieguldījumi atbilst ētikas normām un ir ilgtspējīgi, veicināt savstarpēji izdevīgas attiecības starp banku un vietējo sabiedrību, kā arī maksimāli samazināt bankas radīto ietekmi uz vidi. EIB kopš 2005. gada vērtē savas darbības korporatīvās atbildības jomā un ziņo par tām, turklāt korporatīvā atbildība ir pilnībā iekļauta tās uzņēmējdarbības stratēģijā.

EIB ļoti labi apzinās savu ietekmi uz vidi

Visi EIB finansētie projekti atbilst ES vides aizsardzības principiem un standartiem. Turklāt ievērojama EIB aizdevumu daļa paredzēta ieguldījumiem, kas ir īpaši vērsti uz dabiskās un mākslīgās vides aizsardzību un uzlabošanu, kā arī veicina labklājību. Šādi ar vidi saistīti ieguldījumi attiecas arī uz klimata pārmaiņu mazināšanu, dabas un bioloģiskās daudzveidības aizsardzību, veselības aprūpi, kā arī dabas resursu ilgtspējīgu izmantošanu un atkritumu apsaimniekošanu.

2010. gadā EIB pabeidza eksperimentālu pētījumu, kura ietvaros tika novērtēta bankas finansēto projektu radīto oglekļa emisiju ietekme uz vidi. Tika atlasīti 73 projekti enerģētikas, transporta un rūpniecības nozarē, kā arī daži ar ūdenssaimniecību saistīti projekti, un tie visi uzrādīja ievērojamu oglekļa emisiju samazinājumu. Šāds rezultāts sasniegts, pateicoties

tam, ka banka finansē labākās pieejamās tehnoloģijas, maksimāli uzlabo energoefektivitātes pasākumu potenciālu un veicina ilgtspējīgāku transporta veidu izmantošanu.

EIB atbalsta sociālo attīstību, piešķirot aizdevumus veselības aprūpes un izglītības projektiem. Dažas no bankas mikrofinansējuma iniciatīvām īpaši pievēršas sociāli neaizsargāto grupu vajadzību risināšanai. EIB sniedz finansējumu tikai tādiem projektiem, kuros tiek ievērotas cilvēktiesības un kuri ir saskaņā ar EIB sociālajiem standartiem, kas balstīti uz Pamattiesību hartas un starptautiskās labās prakses principiem. Banka 2010. gadā palīdzēja veidot labo praksi, organizējot virkni semināru par uzņēmējdarbību un cilvēktiesībām, kuru mērķis bija veicināt dialogu starp uzņēmējdarbības, pilsoniskās sabiedrības un starpvaldību organizācijām šajā jomā.



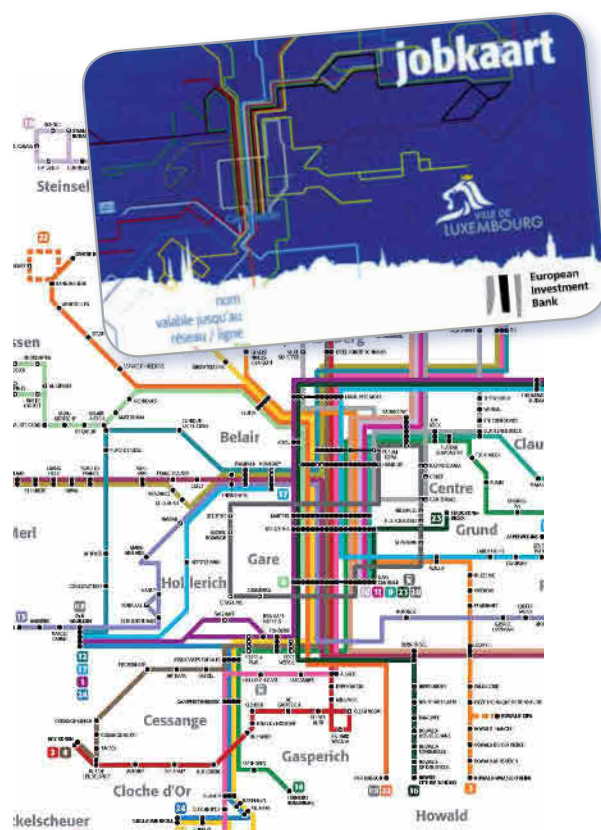
EIB priekšsēdētājs apmeklē Vagadugu, Burkinafaso

EIB savās darbībās un operācijās ievēro politiku, kas neļauj nekāda veida korupciju, krāpšanu, slepenas norunas, spaidus, noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju un terorisma finansēšanu. Banka bija viena no pirmajām finanšu iestādēm, kas pieņēma šāda veida politiku, un tā ir arī pievienojusies starptautiskām iniciatīvām ar mērķi izdarīt spiedienu uz neatbilstošām jurisdikcijām un panākt to atbilstību starptautiskajām normām.

Tā kā EIB ir ES iestāde, tā ir apņēmusies sasniegt iespējami augstāku pārskatāmības līmeni visās darbības jomās attiecībā pret ārējām un iekšējām ieinteresētām pusēm. 2010. gadā banka apvienoja pārskatāmības un informācijas publiskošanas politiku, izveidojot jaunu principu un prakses kopumu, kura mērķis ir sekmēt atklātību. Tas ir balstīts uz pieņēmumu, ka iespēju robežās informācija par bankas operācijām un institucionālajām darbībām ir pieejama trešajām pusēm, ja vien nav nepārvarama iemesla ievērot konfidencialitāti.



Vroclavas ūdensapgādes tīkli, Polija



EIB attiecībās ar pilsonisko sabiedrību, tai skaitā NVO un citām sabiedrības interešu grupām, tiek ievēroti tie paši principi. Dialogs ar pilsonisko sabiedrību sniedz nozīmīgu ieguldījumu politikas līmenī un bieži vien palīdz bankai labāk izprast ar projektiem saistītus jautājumus. Šī paša iemesla dēļ EIB iesaistās partnerattiecībās ar ekspertu organizācijām, ar kurām to saista kopīgi mērķi vai intereses, piemēram, ilgtspējīga attīstība, vides aizsardzība, bioloģiskā daudzveidība vai nabadzības mazināšana. 2010. gadā bankas sadarbības partneri bija starptautiskā pretkorupcijas organizācija Transparency International, Starptautiskā dabas un dabas resursu aizsardzības savienība (IUCN) un leguves rūpniecības pārredzamības iniciatīva (IRPI). Pagājušā gadā EIB arī iesaistījās Pasaules ūdenssaimniecības un klimata pārmaiņu aliansē, kas ir finanšu iestāžu, sabiedrisko pakalpojumu uzņēmumu, asociāciju, pētniecības institūtu un NVO tīkls.



EIB ļoti labi apzinās savu ietekmi uz vidi. Elastīgs darba laiks, telefonsakaru izmantošana darba organizācijā, kā arī bezmaksas sabiedriskais transports samazina ietekmi uz vidi, ko rada darbinieku pārvietošanās ar automašīnām. Kopējais bankas darbības radītais CO₂ izmešu daudzums 2010. gadā sasniedza 18 997 tonnas, no kurām 94 % bija saistīti ar mobilitāti, 6 % ar enerģiju, atkritumiem un papīra patēriņu. Šie skaitļi apliecina, ka, sākot ar 2008. gadu, CO₂ emisijām ir bijusi tendence samazināties.

EIB ir atbildīgs darba devējs, un 2010. gadā tā oficiāli apstiprināja jaunas cilvēkresursu politikas vadlīnijas. Cilvēkresursu politika ir balstīta uz trīs pilāriem. Pirmkārt, lai izmantotu iespējas, ko sniedz motivēti darbinieki, kuri efektīvi veic savus pienākumus, bankai pastāvīgi jāpilnveido darbinieku prasmes. Šo pilāru papildina vadība, kas spēj iedvesmot savus darbiniekus un apzināties viņu vērtību, kā arī kvalificēti administratīvie darbinieki, kuru darbu nodrošina vispiemērotākā organizatoriskā struktūra. Tas viss tiek īstenots efektīvā veidā, iekļaujošā darba vidē, kas ļauj darbiniekiem maksimāli izmantot savas spējas. Atklāta un pārskatāma iekšējā komunikācija ir ārkārtīgi svarīgs faktors ar cilvēkresursiem saistīto mērķu sasniegšanā.



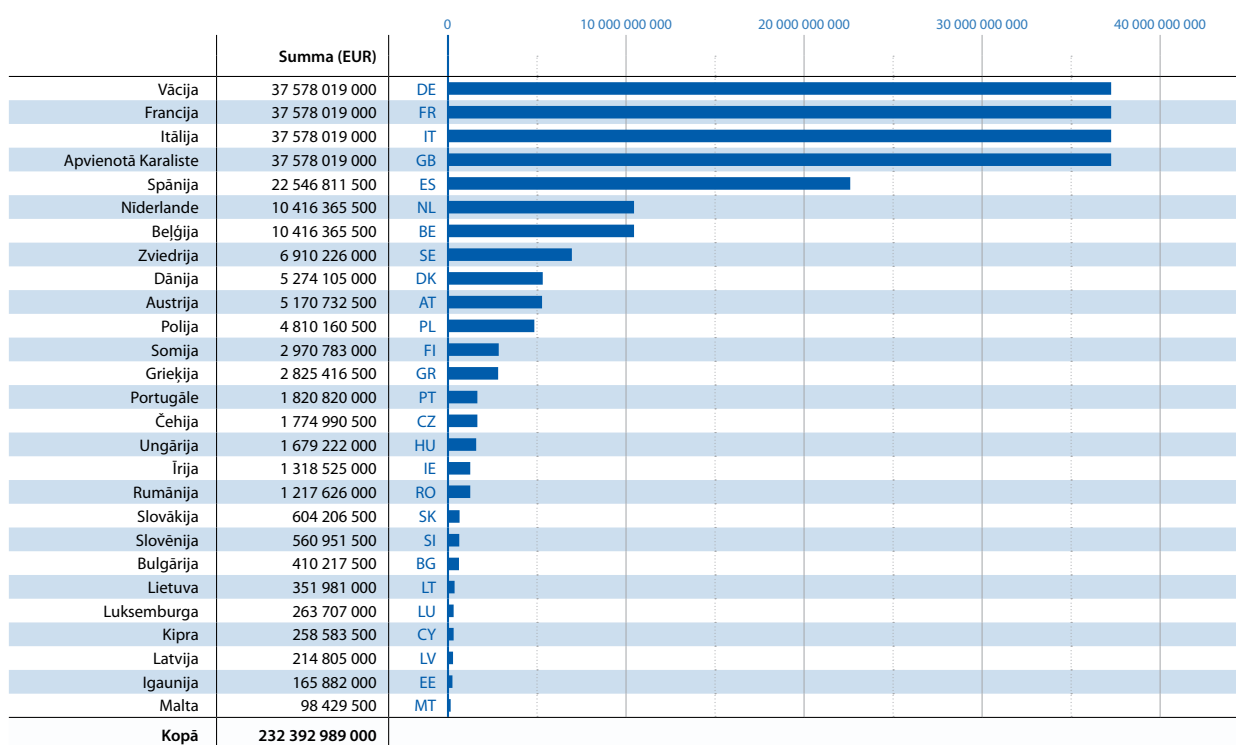
EIB kapitāls un līdzekļu piesaistīšanas darbības 2010. gadā



Rionas-Antirionas tilts
pār Korintas jūras līci,
Grieķija



EIB kapitāla sadalījums



EIB ir Eiropas Savienības banka. Banka ir finansiāli patstāvīga, un tās 232 miljardu eiro kapitālu ir parakstījušas ES dalībvalstis, kas ir EIB akcionāres. EIB ir lielākā pārvalstiskā līdzekļu piesaistītāja, un tai ir piešķirts AAA reitings.

Bankas kapitāls un akcionāri

Katras dalībvalsts daļu bankas kapitālā aprēķina atbilstoši tās ekonomikas svērumam Eiropas Savienībā (kas izteikts kā IKP) pievienošanās brīdī. Saskaņā ar statū-

tiem banka ir pilnvarota izsniegt aizdevumus un garantijas, kuru neatmaksātā daļa nepārsniedz summu, kas ir divas ar pusi reizes lielāka par kopsummu, ko veido tās parakstītais kapitāls, rezerves, vispārējie uzkrājumi un peļņas un zaudējumu pārskats. Attiecīgo kopsummu aprēķina, to samazinot par summu (apmaksātu vai nē), kas parakstīta kā bankas līdzdalība kapitālā.

EIB kapitāla pietiekamības koeficients – bankas kapitāla attiecība pret aktīviem – 2010. gada beigās veidoja 27,2%. Starptautisko norēķinu bankas Bāzeles komiteja ir noteikusi, ka banku kapitāla pietiekamības koeficientam jābūt vismaz 8%.

Bilance un gada peļņa

2010. gada beigās kopējie aktīvi veidoja 420 miljardus eiro, kas ir par 14 % vairāk nekā 2009. gada nogalē. Šo pieaugumu radīja ārkārtīgi lielais aizdevumu apjoma pieaugums pēdējo divu gadu laikā, kas savukārt bija saistīts ar EIB nozīmi Eiropas ekonomikas atveseļošanas plāna ietvaros, saskaņā ar kuru EIB pēc dalībvalstu pieprasījuma uz laiku paplašināja tās aizdevumu darbības.

Gada tirā peļņa 2010. gadā sasniedza 2,1 miljardu eiro (13 % pieaugums). Tas atspoguļo rekordlielo aizdevumu summas līmeni krīzes laikā, kad administratīvās izmaksas pieauga lēnāk.

dus eiro. Lielāko daļu, t.i., 26,2 miljardus eiro, veidoja līdzekļi, kas piesaistīti eiro valūtā, kam sekoja ASV dolāri (32,3 miljardi USD jeb 24,0 miljardi EUR) un mārciņas (4,8 miljardi GBP jeb 5,5 miljardi EUR).

Obligāciju emisijas citās valūtās pieauga līdz 11,4 miljardiem eiro. Banka piesaistīja līdzekļus 14 citās valūtās, no kurām Austrālijas dolāros piesaistītie līdzekļi ieņēma nozīmīgāko vietu (6,3 miljardi AUD jeb 4,3 miljardi EUR), daudz neatpaliekot no britu mārciņās piesaistīto līdzekļu apjoma. Emisijas Turcijas lirās, Japānas jenās, Šveices frankos un Norvēģijas kronās sasniedza vismaz 1 miljardu eiro katrā no šīm valūtām.

Lielākā pārvalstiskā līdzekļu piesaistītāja

EIB ir pašfinansējoša organizācija, kas lielāko daļu aizdevumu izsniegšanai paredzēto līdzekļu piesaista starptautiskos kapitāla tirgos, un tā šobrīd ir lielākā pārvalstiskā līdzekļu piesaistītāja. Pateicoties spēcīgam akcionāru atbalstam, stabilai kapitāla bāzei, teicamai aktīvu kvalitātei, piesardzīgai riska pārvaldībai un pārdomātai finansēšanas stratēģijai, bankai ir piešķirts augstākais iespējamais kredītreitings (AAA), kā to 2010. gadā vēlreiz apstiprināja aģentūras Fitch, Moody's un Standard & Poor's. Balstoties uz savu finansiālo stabilitāti, banka spēj piesaistīt līdzekļus uz ļoti izdevīgiem nosacījumiem. EIB ir organizācija, kuras darbība nav vērsta uz iespējami lielākas peļņas gūšanu, un tās līdzekļu piesaistīšanas nosacījumu rezultātā iegūtais priekšrocības vairumā gadījumu tiek nodotas tālāk projektu virzītājiem.

Klimata obligācijas

Bankas finansējuma programmas ietvaros ar klimata obligāciju starpniecību EIB 2010. gadā piesaistīja 543 miljonus eiro. Šo obligāciju unikāla iezīme ir tā, ka ieņēmumi ir paredzēti un tiek izmantoti tikai un vienīgi tādu projektu finansēšanai atjaunojamo energoresursu un energoefektivitātes jomā, kuri veicina klimata pārmaiņu radīto seku mazināšanu.

Kopš 2007. gada EIB ir regulāri veikusi klimata obligāciju emisijas. Līdz 2010. gada beigām, veicot desmit darījumus sešās valūtās, banka šādā veidā bija piesaistījusi 1,4 miljardus eiro.

Līdzekļu piesaistīšanas darbības 2010. gadā

Ievērojot piesardzību ārējo apstākļu izraisīto tirgus svārstību dēļ, banka 2010. gadā spēja piesaistīt 67 miljardus eiro. Bankas trīs pamatvalūtās – eiro (EUR), ASV dolāros (USD) un mārciņās (GBP) – piesaistītie līdzekļi joprojām dominēja un sasniedza aptuveni 56 miljardus eiro.



EIB Direktoru padomes sēde — 2011. gada februāris

EIB pārvaldība





EIB statūtos noteiktās struktūrvienības



EIB Valdes sanāksme Luksemburgā

Valdi veido ministri, kurus iecēlusi katra no 27 dalībvalstīm un kuri parasti ir finanšu ministri. Tā nosaka kredītpolitikas vadlīnijas, apstiprina gada pārskatus un bilanci, lemj par bankas līdzdalību finanšu operācijās ārpus Eiropas Savienības, kā arī par kapitāla palielināšanu. Turklāt tā ieceļ Direktoru padomes, Vadības komitejas un Revīzijas komitejas locekļus. Valde sanāk kopā vienreiz gadā.

Direktoru padomei vienīgajai ir pilnvaras pieņemt lēmumus par finansējuma piešķiršanu, it īpaši attiecībā uz aizdevumiem un garantijām, kā arī līdzekļu piesaistišanu. Uzraugot, lai banka tiktu pienācīgi vadīta, tā vienlaikus nodrošina, ka banka tiek pārvaldīta, ievērojot Līgumu noteikumus, tās statūtus un Valdes locekļu noteiktos pamatprincipus. Tās locekļus ieceļ Valde uz atjaunojamu piecu gadu termiņu pēc tam, kad tos nozīmējušas dalībvalstis, un tie ir pakļauti vienīgi bankai.

Direktoru padomē ir 28 direktori – no tiem vienu direktoru izvirza katra dalībvalsts un vienu – Eiropas Komisija. Ir arī 18 direktoru aizstājēji, kas nozīmē, ka daži no šiem amatiem valstu grupām ir kopīgi. Direktoru padome sanāk kopā vienreiz mēnesī.

Turklāt, lai paplašinātu Direktoru padomes profesionālo kompetenci dažās jomās, tā var izraudzīties sešus ekspertus (trīs locekļus un trīs aizstājējus), kuri piedalās padomes sēdēs konsultatīvā statusā bez balsstiesībām.

Ja vien statūtos nav noteikts citādi, lēmumus pieņem ar balsu vairākumu, ko veido vismaz viena trešdaļa balsstiesīgo locekļu, kuri pārstāv vismaz 50 % no parakstītā kapitāla.

Revīzijas komiteja ir neatkarīga struktūrvienība, kas tieši pakļauta Valdei un atbild par bankas pārskatu revīziju, kā arī pārbauda, vai bankas darbības atbilst labākajai banku darbības praksei. Revīzijas komiteja katru gadu pārbauda bankas operāciju un grāmatvedības uzskaites pareizību. Kad Direktoru padome apstiprina finanšu pārskatus, Revīzijas komiteja sniedz par tiem savus atzinumus. Revīzijas komitejas pārskatus par tās iepriekšējā gada darba rezultātiem nosūta Valdei kopā ar Direktoru padomes gada pārskatu.

Revīzijas komitejā ietilpst seši locekļi, kurus Valde ieceļ uz sešiem finanšu gadiem pēc kārtas bez tiesībām uz atkārtotu iecelšanu.



Revīzijas komiteja

Šo struktūrvienību darbību nosaka bankas statūtos un reglamentā ietvertie noteikumi. Saraksti ar EIB statūtos noteikto struktūrvienību darbiniekiem un viņu dzīvesgājuma apraksti kopā ar papildu informāciju par atalgojuma nosacījumiem tiek regulāri aktualizēti un publicēti bankas tīmekļa vietnē: www.eib.org.



EIF statūtos noteiktās struktūrvienības



Eiropas Investīciju fondu pārvalda un administrē šādas trīs instances:

- ⇒ akcionāru pilnsapulce (EIB, Eiropas Savienība, 28 finanšu iestādes), kas sanāk kopā vismaz vienreiz gadā;
- ⇒ Direktoru padome, kurā ietilpst septiņi direktori un septiņi direktoru aizstājēji, kuri cita starpā pieņem lēmumus par fonda darbību;

⇒ ģenerāldirektors, kurš vada fondu saskaņā ar tā statūtu nosacījumiem un Direktoru padomes pieņemtajām vadlīnijām un direktīvām.

EIF pārskatu revīziju veic Revīzijas kolēģija, kas sastāv no trīs locekļiem, kurus iecel pilnsapulces dalībnieki un neatkarīgi ārēji revidenti.

Detalizētāka informācija par EIF statūtos noteiktajām struktūrvienībām (to sastāvs, locekļu dzīvesgājuma apraksti, atalgojums) un pakalpojumiem (sastāvs, ģenerāldirektoru un direktoru dzīvesgājuma apraksti, darbinieku atalgojums) tiek regulāri aktualizēta un publicēta EIF tīmekļa vietnē: www.eif.org.

EIB Vadības komiteja



1. Filipps MEIŠTATS 2. Filips de FONTĒNS VIVS KURTASS 3. Saimons BRŪKSS 4. Matias KOLLACS-ĀNENS 5. Eva ŠREIBERE
6. Dario SKANAPJEKO 7. Plutarhs SAKELĀRIS 8. Magdalēna ALVARESA ARZA 9. Antons ROPS

Vadības komiteja ir pastāvīga koleģiāla bankas izpildvaras struktūrvienība. To veido deviņi locekļi. Ar priekšsēdētāja pilnvarojumu un Direktoru padomes uzraudzībā tā pārrauga EIB ikdienas darbību, sagatavo direktoru lēmumus un nodrošina to izpildi. Vadības komitejas sēdes vada priekšsēdētājs. Vadības komitejas locekļi ir pakļauti vienīgi bankai. Viņus pēc Direktoru padomes priekšlikuma ieceļ amatā Valde uz atjaunojamu sešu gadu termiņu. Četriem lielākajiem akcionāriem – Francijai, Vācijai, Itālijai un Apvienotai Karalistei – Vadības komitejā ir nodrošinātas pastāvīgas amata vietas. Vadības komiteja sanāk kopā vienreiz nedēļā.

Saskaņā ar bankas statūtiem bankas priekšsēdētājs ir arī Direktoru padomes priekšsēdētājs.



Vadības komitejas locekļu kolēģija un to pārraudzības pienākumi

Situācija uz 15.04.2011.

1 **Filips MEIŠTATS (Philippe MAYSTADT)** *Priekšsēdētājs*

- ⇒ Vispārējā stratēģija
- ⇒ Institucionālie jautājumi, sadarbība ar citām starptautiskām finanšu iestādēm
- ⇒ Ģenerālinpektora, finanšu kontroliera un Atbilstības biroja vadītāja ziņojumi
- ⇒ Cilvēkresursi
- ⇒ Iekšējā komunikācija
- ⇒ Vienlīdzīgu iespēju politika; Vienlīdzīgu iespēju komitejas priekšsēdētājs
- ⇒ Bāzeles II un III ieviešana
- ⇒ EIF Direktoru padomes priekšsēdētājs
- ⇒ Budžeta komitejas priekšsēdētājs

2 **Filips de FONTĒNS VĪVS KURTASS (Philippe de FONTAINE VIVE CURTAZ)** *Priekšsēdētāja vietnieks*

- ⇒ Finansēšanas darbības Francijā un Vidusjūras reģiona partnervalstīs
- ⇒ Ārējā komunikācija
- ⇒ Pārredzamības un informācijas politika
- ⇒ Sadarbība ar nevalstiskām organizācijām

3 **Saimons BRŪKSS (Simon BROOKS)** *Priekšsēdētāja vietnieks*

- ⇒ Finansēšanas darbības Apvienotajā Karalistē un Nīderlandē
- ⇒ Vides aizsardzība un klimata pasākumi
- ⇒ Iekšējā revīzija, ārējā revīzija un sadarbība ar Revīzijas komiteju
- ⇒ Atbilstība
- ⇒ Sūdzību izskatīšanas mehānisms
- ⇒ Sadarbība ar Eiropas Revīzijas palātu
- ⇒ Sadarbība ar Eiropas Biroju krāpšanas apkarošanai (OLAF) un Eiropas Ombudu
- ⇒ Ēkas, vide darba vietā un loģistika

4 **Matias KOLLACS-ĀNENS (Matthias KOLLATZ-AHNEN)** *Priekšsēdētāja vietnieks*

- ⇒ Finansēšanas darbības Vācijā, Austrijā un Rumānijā, kā arī Horvātijā un Turcijā
- ⇒ Mazo un vidējo uzņēmumu finansēšana
- ⇒ Jaunie produkti un īpaši darījumi
- ⇒ Ekonomiskā un sociālā kohēzija; konverģence
- ⇒ Tehniskā palīdzība; JASPERS
- ⇒ JESSICA
- ⇒ EIF Direktoru padomes loceklis
- ⇒ Subsīdiju komitejas loceklis

5 **Eva ŠREIBERE (Eva SREJBER)** *Priekšsēdētāja vietniece*

- ⇒ Finansēšanas darbības Somijā, Zviedrijā, Igaunijā, Latvijā, Lietuvā, austrumu kaimiņvalstīs, EBTA valstīs un Vidusāzijā
- ⇒ Uz zināšanām balstīta ekonomika
- ⇒ Operāciju novērtējums pēc padarītā
- ⇒ Informāciju tehnoloģijas
- ⇒ Subsīdiju komitejas priekšsēdētāja

6 **Dario SKANAPJEKO (Dario SCANNAPIECO)** *Priekšsēdētāja vietnieks*

- ⇒ Finansēšanas darbības Itālijā, Maltā un Rietumbalkānu valstīs
- ⇒ Operāciju uzraudzība un pārstrukturizācija
- ⇒ Plānošana un budžets
- ⇒ Izmaksu efektivitāte
- ⇒ ERAB Valdes loceklis
- ⇒ Mākslas komitejas loceklis

7 **Plutarhs SAKELĀRIS (Plutarchos SAKELLARIS)** *Priekšsēdētāja vietnieks*

- ⇒ Finansēšanas darbības Grieķijā, Kiprā, Dānijā, Īrijā, ĀKK valstīs un Dienvidāfrikas Republikā
- ⇒ Riska pārvaldība
- ⇒ Enerģētika
- ⇒ Ekonomiskie, finanšu un nozaru pētījumi
- ⇒ Grāmatvedība
- ⇒ Mākslas komitejas priekšsēdētājs

8 **Magdalēna ALVARESA ARZA (Magdalena ÁLVAREZ ARZA)** *Priekšsēdētāja vietniece*

- ⇒ Finansēšanas darbības Spānijā, Portugālē, Beļģijā, Luksemburgā, Latīņamerikas un Āzijas valstīs
- ⇒ Operāciju un produktu juridiskie aspekti
- ⇒ Finanējums un finanšu pārvaldība

9 **Antons ROPS (Anton ROP)** *Priekšsēdētāja vietnieks*

- ⇒ Finansēšanas darbības Polijā, Čehijā, Ungārijā, Slovākijā, Slovēnijā un Bulgārijā
- ⇒ Eiropas transporta tīkli
- ⇒ Korporatīvā sociālā atbildība
- ⇒ ERAB Valdes locekļa aizstājējs

EIB grupas adreses

Eiropas Investīciju banka

98 -100, boulevard Konrad Adenauer L-2950 Luxembourg
Tālrunis: (+352) 43 79 – 1 Fakss: (+352) 43 77 04
www.eib.org - info@eib.org

Eiropas Investīciju fonds

96, boulevard Konrad Adenauer L-2968 Luxembourg
Tālrunis: (+352) 42 66 88 – 1 Fakss: (+352) 42 66 88 – 200
www.eif.org - info@eif.org

Bankas tīmekļa vietnē atradīsiet bankas ārējo biroju sarakstu (www.eib.org/offices).

EIB vēlas izteikt pateicību šādiem projektu virzītājiem un citiem sadarbības partneriem, kuri nodeva bankas rīcībā šajā pārskatā izmantotās fotogrāfijas:

Vāka attēls, 22. lpp. C-Power N.V., 7. lpp. *Saffran*, 8. lpp. *STMicroelectronics*, 9. lpp. Marion Schmieding – Alexander Obst/Berliner Flughäfen/Berlīnes lidosta, 15. lpp. *RENFE*, 17. lpp. Nya Karolinska Solna Hospital, 18. lpp. *Sincrotrone Trieste S.C.p.A.*, 20. lpp. *Lahti Energia Oy*, 21., 37. lpp. *MEDGAZ, S.A.*, 25. lpp. *ENEOP - Eólicas de Portugal*, 27. lpp. *Abengoa Solar*, 31. lpp. *Renault*, 34., 39. lpp. *MOMA*, 38. lpp. *Vodokanal*, 42. lpp. Eiropas Savienība, 2010. gads, PE-EP, 43. lpp. *Hamburger Hochbahn AG*, 44. lpp. *Agfa-Gevaert*, 2.–3., 4., 6., 10.–11., 12., 14., 21., 23., 24., 29., 30., 32., 33., 35., 37., 39., 40., 41., 47., 48., 49., 50., 53., 55., 56. lpp., *EIB Photo Library*

Salikums: EIB grafiskā dizaina nodaja.

Drukājis Imprimerie Jouve uz MagnoSatin papīra, izmantojot krāsas uz augu eļļas bāzes. Sertificēts saskaņā ar Mežu uzraudzības pado-
mes (FSC) noteikumiem, papīrs sastāv no 100% dabiskām šķiedrām (no kurām vismaz 50% ir no pareizi apsaimniekotiemiem mežiem).



Mixed Sources
Product group from well-managed
forests, controlled sources and
recycled wood or fibre
Cert no. BV-COC-856319
www.fsc.org
© 1996 Forest Stewardship Council



Eiropas Investīciju bankas grupa • Eiropas Investīciju bankas grupa • Eiropas Investīciju bankas grupa • Eiropas Investīciju bankas grupa

